

Wojewódzki Urząd Pracy
w Szczecinie

*Załącznik nr 1 do Uchwały Nr 1020/17
Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego
z dnia 11 lipca 2017 r.*

Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia na 2017 rok

Województwo Zachodniopomorskie

Spis treści

WPROWADZENIE	4
1. ANALIZA REGIONALNEGO RYNKU PRACY W LATACH 2015 – 2016	6
1.1 Sytuacja demograficzna	6
1.2 Bezrobocie w regionie na tle kraju	8
1.3 Zmiany poziomu bezrobocia	10
1.4 Struktura bezrobocia	13
1.5 Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej.....	17
1.6 Rejestracje i wyłączenia z ewidencji osób bezrobotnych	18
1.7 Bezrobocie osób niepełnosprawnych	19
1.8 Zgłoszenia zwolnień i zwolnienia grupowe	21
1.9 Długotrwale bezrobotni	23
1.10 Bezrobotni z prawem do zasiłku	24
1.11 Podsumowanie sytuacji na zachodniopomorskim rynku pracy	26
2. WYTYCZNE POLITYKI PAŃSTWA W DZIEDZINIE RYNKU PRACY	29
3. KLUCZOWE KIERUNKI DZIAŁAŃ NA RZECZ ZATRUDNIENIA DOT. REGIONALNEGO RYNKU PRACY	31
3.1 Polityka rynku pracy województwa zachodniopomorskiego	31
3.1.1 Strategiczny i taktyczny wymiar polityki	31
3.1.2 Regionalny wymiar polityki	32
3.2 Programy Operacyjne wspierające politykę rynku pracy w województwie	34
3.2.1 Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego	34
3.2.2 Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój	35
3.3 Priorytetowe grupy bezrobotnych wymagających wsparcia w regionie	36
3.4 Planowane działania na rzecz zatrudnienia	39
3.4.1 Aktywizacja osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy	41
3.4.2 Wsparcie systemu oświaty, w tym kształcenia ustawicznego, edukacji przedszkolnej oraz szkolnictwa zawodowego	60
3.4.3 Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości	66
3.4.4 Realizacja poradnictwa zawodowego	69
3.4.5 Prowadzenie badań i analiz oraz diagnozowanie regionalnego rynku pracy	76
3.4.6 Integracja zawodowa osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym	82

4. MONITOROWANIE WYKONANIA ZADAŃ I SPRAWOZDAWCZOŚĆ	86
ZAŁĄCZNIKI	88
Spis schematów	88
Spis tabel	88
Spis wykresów	89
Indeks używanych skrótów	90

Wprowadzenie

Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie, realizując zadania samorządu województwa w zakresie polityki rynku pracy, przygotował *Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia na 2017 rok*. Plan ten, uwzględniając strategię rozwoju województwa, w tym w zakresie polityki społecznej, określa priorytetowe grupy bezrobotnych i innych osób wymagających wsparcia w województwie – po zasięgnięciu opinii powiatów wchodzących w skład województwa oraz wojewódzkiej rady dialogu społecznego (zgodnie z art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy). Dodatkowo, RPDZ/2017 przedstawia zgłoszone przez publiczne służby zatrudnienia oraz partnerów społecznych planowane działania na rzecz zatrudnienia w regionie. Głównymi celami są tutaj:

- wzrost zatrudnienia i podniesienie jego jakości,
- ograniczenie bezrobocia,
- poprawa jakości kapitału ludzkiego z uwzględnieniem potrzeb rynku pracy.

Punktem wyjścia do sporządzania corocznych regionalnych planów działań jest uchwalany przez Radę Ministrów *Krajowy Plan Działań na rzecz Zatrudnienia*, który stanowi podstawę realizacji zadań państwa w zakresie polityki rynku pracy oraz zawiera zasady wdrażania Europejskiej Strategii Zatrudnienia. Aktualnie obowiązujący Krajowy Plan Działań na rzecz Zatrudnienia został przyjęty Uchwałą nr 28/2015 Rady Ministrów z dnia 10 marca 2015 roku i obejmuje lata 2015 – 2017.

Warto nadmienić, iż priorytety i kierunki działań państwa w dziedzinie zatrudnienia zostały określone w następujących dokumentach rządowych:

- Średniookresowej Strategii Rozwoju Kraju 2020,
- Krajowym Programie Reform na rzecz realizacji strategii „Europa 2020”,
- Krajowym Planie Działań na rzecz Zatrudnienia na lata 2015 – 2017,
- dziewięciu strategiach zintegrowanych, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2014 r. poz. 1649), w tym w Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego,
- Programie Operacyjnym Wiedza Edukacja Rozwój,
- Sprawozdaniu rocznym z realizacji Krajowego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na lata 2015 – 2017 za rok 2015,
- Krajowym Programie Rozwoju Ekonomii Społecznej,

- Krajowym Programie Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020,
- Strategii Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko.

Zdefiniowana w wyżej wymienionych dokumentach polityka państwa w dziedzinie zatrudnienia stanowi szerokie ramy, w które wpisują się również działania podejmowane w ramach KPDZ/2015 – 2017.

Zachodniopomorski Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia na 2017 rok powstał we współpracy z wieloma podmiotami, do których zaliczyć należy przede wszystkim publiczne służby zatrudnienia szczebla powiatowego oraz realizatorów kluczowych projektów. Rolą Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Szczecinie było opracowanie RPDZ/2017 na podstawie uzyskanych odpowiedzi dotyczących planowanych do realizacji działań i zadań na rzecz zatrudnienia w regionie. Ponadto, RPDZ/2017 przygotowano w oparciu o wytyczne zawarte w dokumentach krajowych i regionalnych, a także dokumentach Unii Europejskiej, określających pożądane kierunki działań polityki rynku pracy (najważniejszym dokumentem był KPDZ/2015 – 2017). W omawianym dokumencie wykorzystano również dane statystyczne dotyczące lokalnego i krajowego rynku pracy.

RPDZ na 2017 rok składa się z czterech rozdziałów:

Rozdział I – przedstawia sytuację na rynku pracy w regionie w latach 2015 – 2016, w tym sytuację demograficzną;

Rozdział II – przedstawia wytyczne polityki państwa w dziedzinie rynku pracy, ze szczególnym uwzględnieniem Krajowego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia;

Rozdział III – wskazuje priorytetowe grupy bezrobotnych i innych osób wymagających wsparcia w województwie, przedstawia Programy Operacyjne wspierające działania na rzecz zatrudnienia na lokalnym rynku pracy, opisuje politykę rynku pracy w regionie, z wyróżnieniem działań strategicznych i doraźnych, a także przedstawia planowane działania na rzecz zatrudnienia w województwie, wpisujące się w priorytety polityki zatrudnienia na szczeblu krajowym;

Rozdział IV – zawiera informacje o monitoringu realizacji wykonywanych zadań zawartych w RPDZ/2017.

Integralną część dokumentu stanowią załączniki zawierające spis schematów, tabel, wykresów oraz indeks używanych skrótów.

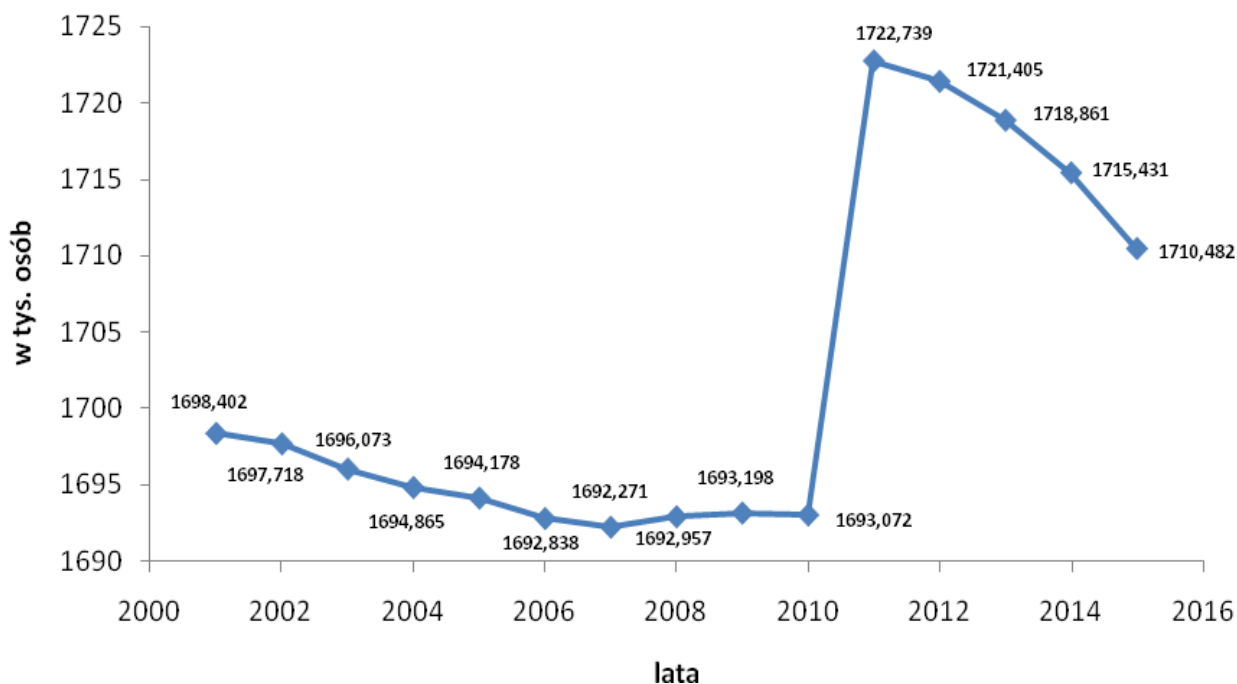
1. Analiza regionalnego rynku pracy w latach 2015 – 2016

1.1 Sytuacja demograficzna

Na koniec grudnia 2015 roku liczba ludności województwa zachodniopomorskiego wyniosła 1 710 482 osoby, natomiast liczba ludności Polski – 38 437 239 osób. Na tle innych województw region zajął 11. miejsce pod względem liczby ludności, a jego mieszkańcy stanowili 4,45% ogółu ludności kraju. Liczba kobiet w regionie wyniosła 878 189 osób i stanowiły one 51,3% ogółu mieszkańców. W województwie zdecydowaną większość stanowili mieszkańcy miast – 1 172 757 osób (68,6%).

Liczbę ludności w województwie zachodniopomorskim w latach 2001 – 2015 przedstawia wykres 1.

Wykres 1. Liczba ludności w województwie zachodniopomorskim w latach 2001 - 2015

Źródło: Opracowanie WUP na podstawie danych GUS

Jak wynika z powyższego wykresu, w okresie od końca 2001 roku do 2007 roku liczba ludności w województwie systematycznie malała. Następnie tendencja ta została odwrócona i w ciągu kolejnych dwóch lat nastąpił wzrost liczby ludności. Jednak w 2010 roku trend wzrostowy został zatrzymany i nastąpił niewielki spadek liczby ludności w porównaniu z rokiem 2009 (tj. o 126 osób). W 2011 roku, wskutek przeprowadzonego Narodowego Spisu Powszechnego, nastąpiło urealnienie liczby ludności kraju. W regionie, wskutek dokonanej ww. urealnienia, liczba ludności w 2011 roku okazała się znacząco

wyższa w porównaniu z rokiem 2010 (tj. o 29 667 osób). Tendencja spadkowa ponownie rozpoczęła się od 2012 roku.

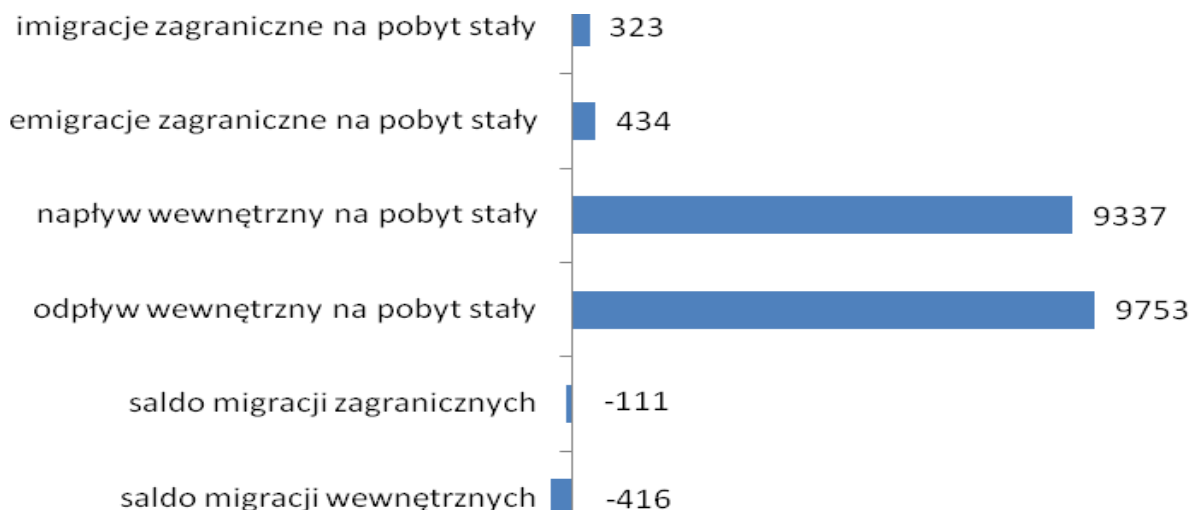
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw (wg PKD 2007) w 2016 roku wyniosło w regionie 171 221 osób i było wyższe niż w 2015 roku o 4 087 osób.

Współczynnik aktywności zawodowej, tj. procentowy udział aktywnych zawodowo w ogólnej liczbie ludności powyżej 15. roku życia, w IV kwartale 2016 roku wyniósł w regionie 52,8%. W stosunku do IV kwartału 2015 roku nastąpił wzrost liczby osób aktywnych zawodowo o 0,6%.

Wskaźnik zatrudnienia w IV kwartale 2016 roku kształtował się na poziomie 49,4% i w odniesieniu do analogicznego okresu roku ubiegłego zwiększył się o 1,0%.

W I półroczu 2016 roku imigrowały z zagranicy do województwa zachodniopomorskiego 323 osoby, natomiast 434 osoby wyemigrowały za granicę na pobyt stały. Do województwa zachodniopomorskiego przybyło na pobyt stały 9 337 osób z innych części kraju, natomiast 9 753 osoby wyemigrowały w inne rejony Polski. Saldo migracji w I półroczu 2016 roku dla województwa zachodniopomorskiego wyniosło odpowiednio: migracje zagraniczne: -111 osób; migracje wewnętrzne: -416 osób.

Wykres 2. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych w woj. zachodniopomorskim w I półroczu 2016 roku

Źródło: Opracowanie WUP na podstawie danych z GUS

1.2 Bezrobocie w regionie na tle kraju

Na koniec 2016 roku stopa bezrobocia w województwie zachodniopomorskim wynosiła 11,0% wobec 8,3% w skali kraju. Natomiast na koniec 2015 roku stopa bezrobocia wynosiła odpowiednio: w regionie – 13,1%, w kraju – 9,7%. Powyższe dane wskazują zatem, że poziom bezrobocia w regionie był wyższy od poziomu bezrobocia w Polsce w dwóch omawianych latach.

W 2016 roku w porównaniu do roku poprzedniego stopa bezrobocia w regionie zmalała o 2,1 p.p. (tj. o 13 551 osób).

W analizowanym okresie stopa bezrobocia zmalała we wszystkich województwach kraju, a największy jej spadek odnotowano w województwach: zachodniopomorskim (o 2,1 p.p.), warmińsko – mazurskim (o 2,0 p.p.) i lubuskim (o 1,8 p.p.). Z kolei najmniejszy spadek stopy bezrobocia wystąpił w województwach: opolskim, wielkopolskim, kujawsko – pomorskim oraz mazowieckim (we wszystkich czterech o 1,1 p.p.).

Stopę bezrobocia w poszczególnych województwach w latach 2015 – 2016 przedstawia tabela 1.

Tabela 1. Stopa bezrobocia w kraju

WOJEWÓDZTWA	Stopa bezrobocia na koniec 2015 r. (%)	Stopa bezrobocia na koniec 2016 r. (%)	Zmiana (pkt proc.)
Dolnośląskie	8,5	7,3	-1,2
Kujawsko-pomorskie	13,2	12,1	-1,1
Lubelskie	11,7	10,4	-1,3
Lubuskie	10,5	8,7	-1,8
Łódzkie	10,3	8,6	-1,7
Małopolskie	8,3	6,7	-1,6
Mazowieckie	8,3	7,2	-1,1
Opolskie	10,1	9,0	-1,1
Podkarpackie	13,2	11,6	-1,6
Podlaskie	11,8	10,4	-1,4
Pomorskie	8,9	7,3	-1,6
Śląskie	8,2	6,6	-1,6
Świętokrzyskie	12,5	10,8	-1,7
Warmińsko-mazurskie	16,2	14,2	-2,0

Wielkopolskie	6,1	5,0	-1,1
Zachodniopomorskie	13,1	11,0	-2,1
Polska	9,7	8,3	-1,4

Źródło: GUS, Portal Publicznych Służb Zatrudnienia

Zmiany stopy bezrobocia w kraju, wykazane w tabeli 1, były wynikiem zmian liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych oraz zmian liczby ludności aktywnej ekonomicznie. Dynamikę zmian liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych w kraju w latach 2015 - 2016 prezentuje tabela nr 2.

Tabela 2. Dynamika zmian bezrobocia w kraju

Województwo	Liczba bezrobotnych na koniec 2015 r. (w tys.)	Liczba bezrobotnych na koniec 2016 r. (w tys.)	Zmiana (procentowy wzrost/spadek liczby osób bezrobotnych)
Dolnośląskie	100,0	86,0	-14,0
Kujawsko-Pomorskie	107,3	98,5	-8,2
Lubelskie	107,9	95,6	-11,4
Lubuskie	39,3	32,4	-17,6
Łódzkie	109,5	91,0	-16,9
Małopolskie	119,6	96,5	-19,3
Mazowieckie	216,5	188,9	-12,7
Opolskie	36,2	32,4	-10,5
Podkarpackie	123,5	107,6	-12,9
Podlaskie	55,0	48,4	-12,0
Pomorskie	77,7	64,1	-17,5
Śląskie	148,5	120,0	-19,2
Świętokrzyskie	66,1	57,1	-13,6
Warmińsko-Mazurskie	83,5	73,1	-12,5
Wielkopolskie	93,3	77,7	-16,7
Zachodniopomorskie	79,4	65,8	-17,1
POLSKA	1 563,3	1 335,2	-14,6

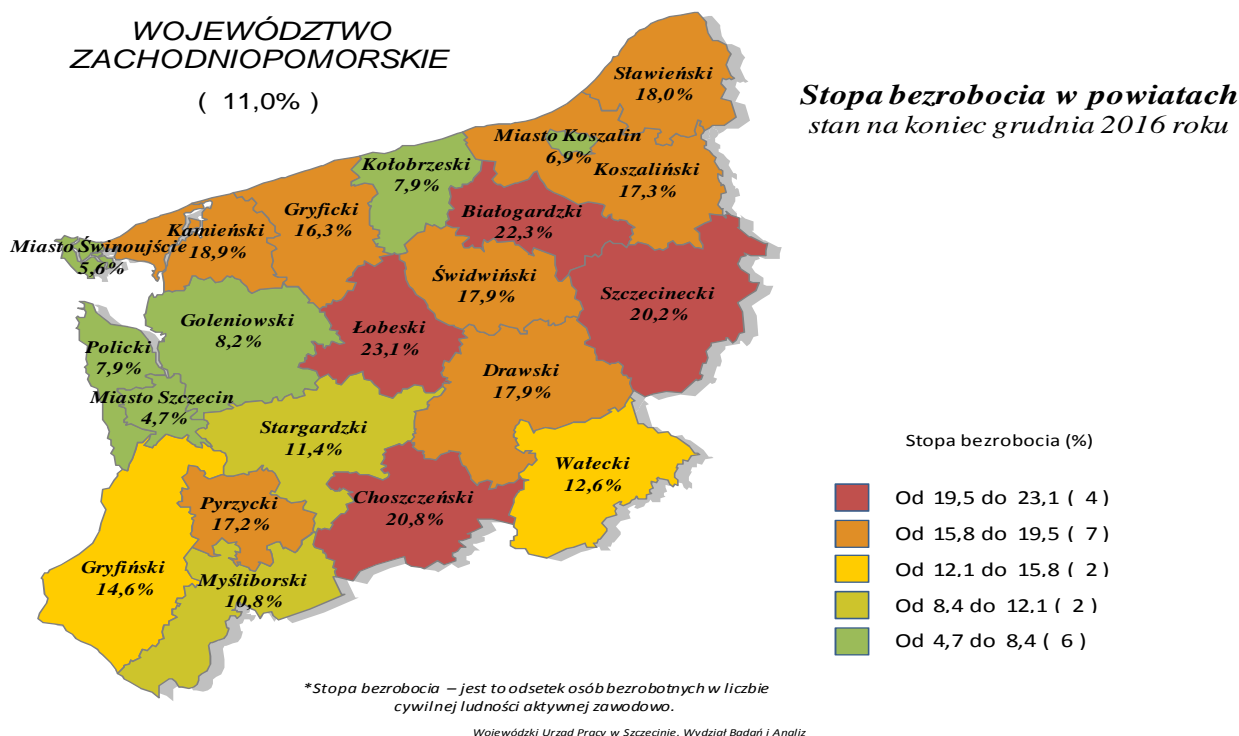
Źródło: GUS, Portal Publicznych Służb Zatrudnienia

Dane zawarte w powyższej tabeli wskazują, iż w 2016 roku w stosunku do roku poprzedniego liczba osób bezrobotnych znacząco zmniejszyła się (tj. o 14,6% w skali kraju). Największy spadek odnotowano w województwach: małopolskim (o 19,3%), śląskim (o 19,2%), lubuskim (o 17,6%), pomorskim (o 17,5%), zachodniopomorskim (o 17,1%) i łódzkim (o 16,9%). Z kolei najmniejszy spadek liczby osób bezrobotnych wystąpił w województwach: kujawsko – pomorskim (o 8,2%), opolskim (o 10,5%), lubelskim (o 11,4%) oraz podlaskim (o 12,0%).

1.3 Zmiany poziomu bezrobocia

W końcu grudnia 2016 r. stopa bezrobocia w województwie zachodniopomorskim wyniosła 11,0% i wynikała z poziomów bezrobocia w poszczególnych powiatach regionu. Stopę bezrobocia w powiatach woj. zachodniopomorskiego na koniec grudnia 2016 roku przedstawia wykres 3.

Wykres 3. Stopa bezrobocia w powiatach województwa zachodniopomorskiego – stan na koniec 2016 r.

Źródło: Opracowanie WUP na podstawie danych z GUS

Jak wynika z powyższego wykresu, na koniec grudnia 2016 roku najwyższą stopę bezrobocia odnotowano w powiatach: łobeskim (23,1%), białogardzkim (22,3%), choszczeńskim (20,8%) i szczecineckim (20,2%). Natomiast najniższa stopa bezrobocia

wystąpiła w Szczecinie (4,7%), Świnoujściu (5,6%), Koszalinie (6,9%), a następnie w powiatach: kołobrzeskim (7,9%), polickim (7,9%) i goleniowskim (8,2%).

Zaprezentowane dane wskazują na duże dysproporcje pomiędzy poziomami bezrobocia w poszczególnych powiatach regionu. Najkorzystniejsza sytuacja na rynku pracy występuje w głównych ośrodkach miejskich województwa. Również niskim poziomem bezrobocia charakteryzują się obszary powszechnie uznane za atrakcyjne miejsca wypoczynku – miasto Świnoujście oraz powiat kołobrzeski. Miejsca te charakteryzują się zjawiskiem tzw. sezonowości – w okresach letnich wiele osób znajduje zatrudnienie przy obsłudze ruchu turystycznego, natomiast w miesiącach jesienno – zimowych poziom bezrobocia wzrasta.

Stopę bezrobocia w powiatach województwa zachodniopomorskiego na koniec 2015 r. i 2016 r. przedstawia tabela 3.

Tabela 3. Stopa bezrobocia w powiatach woj. zachodniopomorskiego na koniec 2015 r. i 2016 r.

Powiat	Stopa bezrobocia na koniec 2015 r. (%)	Stopa bezrobocia na koniec 2016 r. (%)	Zmiana (pkt proc.)
Białogardzki	25,5	22,3	-3,2
Choszczeński	23,4	20,8	-2,6
Drawski	21,7	17,9	-3,8
Goleniowski	9,0	8,2	-0,8
Gryficki	21,3	16,3	-5,0
Gryfiński	15,8	14,6	-1,2
Kamieński	19,6	18,9	-0,7
Kołobrzeski	8,9	7,9	-1,0
Miasto Koszalin	8,4	6,9	-1,5
Koszaliński	21,1	17,3	-3,8
Łobeski	23,9	23,1	-0,8
Myśliborski	12,1	10,8	-1,3
Policki	9,1	7,9	-1,2
Pyrzycki	20,4	17,2	-3,2
Sławieński	20,0	18,0	-2,0
Stargardzki	14,4	11,4	-3,0
Szczecinecki	22,2	20,2	-2,0
Świdwiński	21,7	17,9	-3,8

Miasto Świnoujście	7,0	5,6	-1,4
Wałecki	14,8	12,6	-2,2
Miasto Szczecin	6,8	4,7	-2,1
WOJ. ZACHODNIOPOMORSKIE	13,1	11,0	-2,1

Źródło: GUS

Jak wskazują zaprezentowane dane, na koniec 2016 roku stopa bezrobocia w woj. zachodniopomorskim wyniosła 11,0% i była niższa o 2,1 p.p. w porównaniu z rokiem wcześniejszym. W analizowanym okresie spadek stopy bezrobocia odnotowano we wszystkich powiatach regionu. Największy spadek stopy bezrobocia wystąpił w powiatach: gryfickim (o 5,0 p.p.), drawskim, koszalińskim i świdwińskim (we wszystkich trzech o 3,8 p.p.). Z kolei najmniejszy spadek stopy bezrobocia odnotowano w powiatach: kamieńskim (o 0,7 p.p.), goleniowskim i łobeskim (w obu o 0,8 p.p.), kołobrzeskim (o 1,0 p.p.) oraz gryfińskim i polickim (w obu o 1,2 p.p.).

Analogicznie zmiany wystąpiły w liczbie zarejestrowanych osób bezrobotnych w powiatach województwa zachodniopomorskiego. W 2016 roku w odniesieniu do roku poprzedniego największy spadek liczby osób bezrobotnych odnotowano w Szczecinie (o 30,3%), a następnie w powiatach: gryfickim (o 26,8%), stargardzkim (o 22,3%), koszalińskim (o 21,1%), drawskim (o 20,2%) oraz świdwińskim (o 20,0%). Natomiast najmniejszy spadek liczby osób bezrobotnych wystąpił w powiatach: łobeskim (o 2,6%), kamieńskim (o 3,0%), gryfińskim (o 7,6%), goleniowskim (o 8,4%), szczecineckim (o 10,0%) oraz myśliborskim (o 10,2%).

Liczbę zarejestrowanych osób bezrobotnych w powiatach woj. zachodniopomorskiego w latach 2015 – 2016 przedstawia tabela 4.

Tabela 4. Liczba bezrobotnych w powiatach województwa zachodniopomorskiego

POWIAT	Liczba bezrobotnych (stan na 31 grudnia 2015)	Liczba bezrobotnych (stan na 31 grudnia 2016)	Zmiana (procentowy wzrost / spadek liczby osób bezrobotnych)
Białogardzki	4 087	3 483	-14,8
Choszczeński	3 350	2 924	-12,7
Drawski	4 389	3 501	-20,2
Goleniowski	2 762	2 531	-8,4
Gryficki	4 173	3 053	-26,8
Gryfiński	3 721	3 440	-7,6
Kamieński	3 104	3 010	-3,0

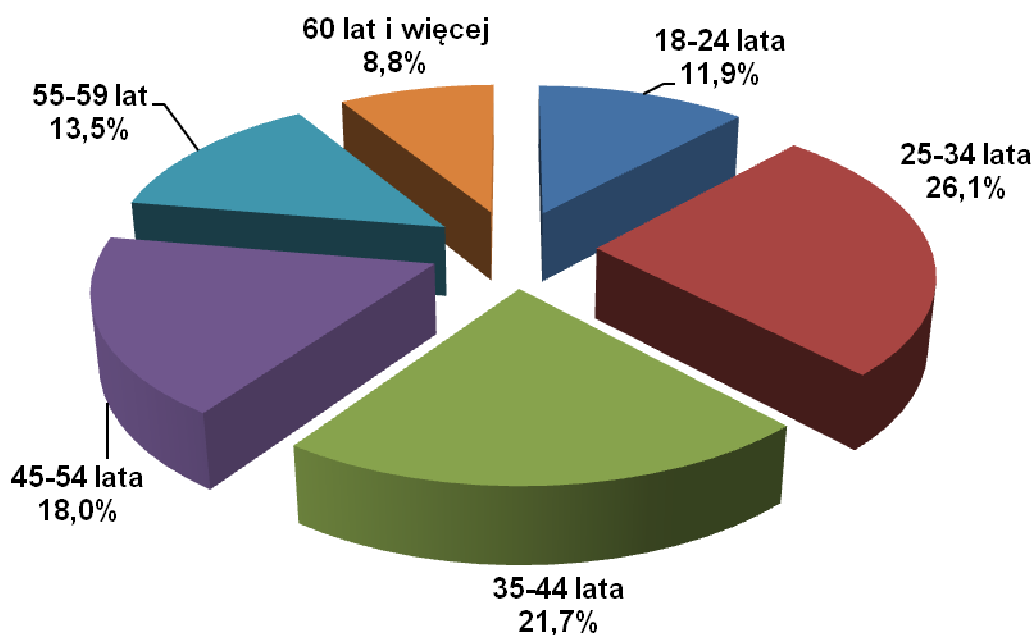
Kołobrzeski	2 490	2 212	-11,2
Miasto Koszalin	4 166	3 394	-18,5
Koszaliński	4 208	3 321	-21,1
Łobeski	2 645	2 576	-2,6
Myśliborski	2 528	2 269	-10,2
Policki	2 428	2 113	-13,0
Pyrzycki	2 453	2 011	-18,0
Sławieński	3 683	3 277	-11,0
Stargardzki	5 196	4 038	-22,3
Szczecinecki	5 762	5 183	-10,0
Świdwiński	3 225	2 581	-20,0
Miasto Świnoujście	967	783	-19,0
Wałecki	2 429	2 042	-15,9
Miasto Szczecin	11 627	8 100	-30,3
Zachodniopomorskie	79 393	65 842	-17,1

Źródło: GUS

1.4 Struktura bezrobocia

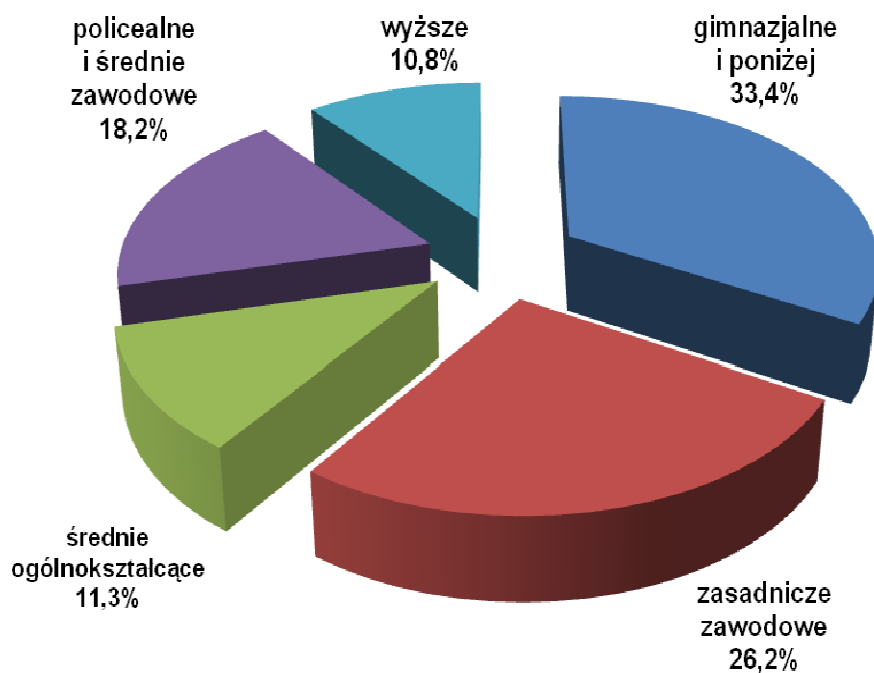
Poszerzony obraz zjawiska bezrobocia w województwie zachodniopomorskim uzyskać można poprzez analizę struktury zarejestrowanych osób bezrobotnych w 2016 roku według 4 głównych cech: wieku, wykształcenia, czasu pozostawania bez pracy oraz stażu pracy. Strukturę bezrobotnych według wyżej wymienionych kryteriów prezentują poniższe wykresy.

Wykres 4. Struktura bezrobotnych wg wieku w woj. zachodniopomorskim w 2016 r.

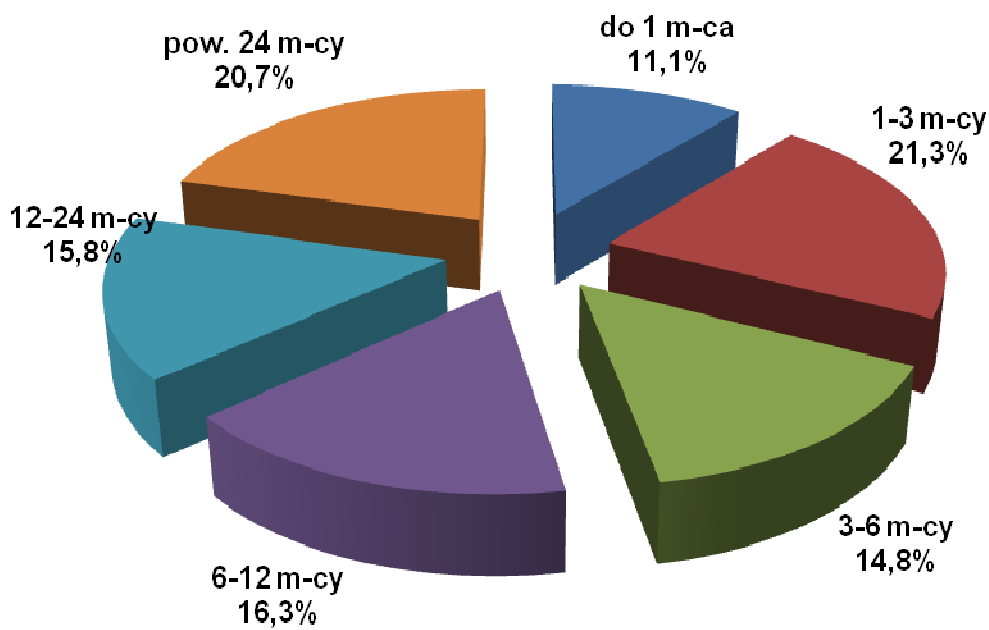
Źródło: Opracowanie WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPiPS-01, Załącznik 1

Wykres 5. Struktura bezrobotnych wg wykształcenia w woj. zachodniopomorskim w 2016 r.

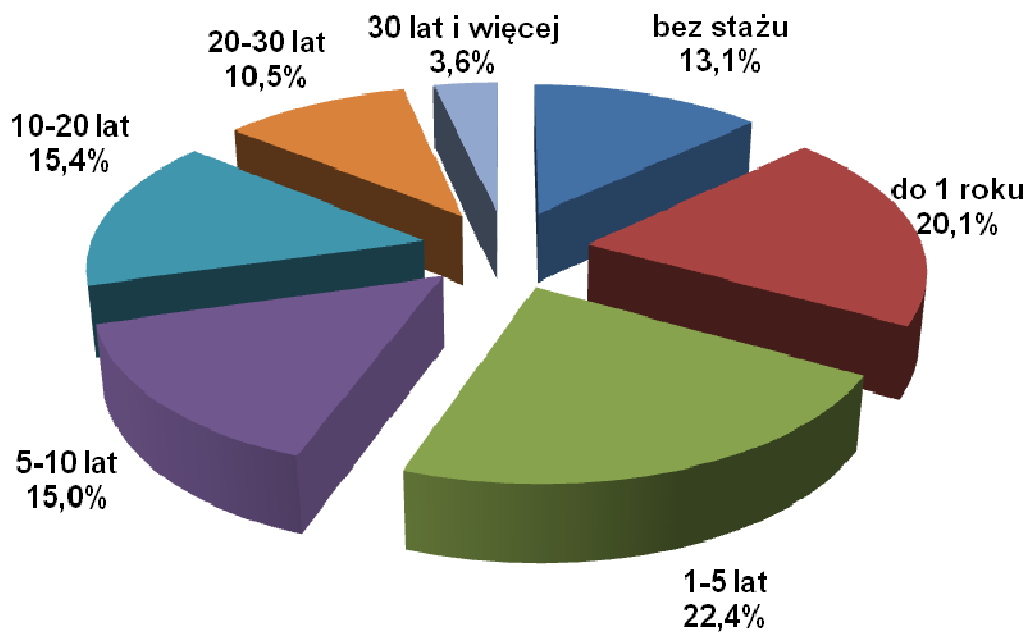
Źródło: Opracowanie WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPiPS-01, Załącznik 1

Wykres 6. Struktura bezrobotnych wg czasu pozostawania bez pracy w woj. zachodniopomorskim w 2016 r.

Źródło: Opracowanie WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPiPS-01, Załącznik 1

Wykres 7. Struktura bezrobotnych wg stażu pracy w woj. zachodniopomorskim w 2016 r.

Źródło: Opracowanie WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPiPS-01, Załącznik 1

W strukturze bezrobotnych wg wieku najliczniejszą grupę osób pozostających bez zatrudnienia stanowiły osoby młode w wieku 25 – 34 lat (26,1% ogółu) oraz osoby w przedziale wiekowym 35 – 44 lat (21,7%). W dalszej kolejności bezrobotnymi były grupy osób w przedziałach wiekowych: 45 – 54 lat (18,0%), 55 – 59 lat (13,5%) oraz 18 – 24 lat (11,9%). Najmniej liczną grupę stanowiły osoby w wieku 60 lat i więcej, których udział w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych wyniósł 8,8%.

W 2016 roku wśród bezrobotnych dominowały osoby posiadające wykształcenie co najwyżej gimnazjalne (33,4%) oraz zasadnicze zawodowe (26,2%). Kolejnymi grupami w tej kategorii bezrobotnych były osoby posiadające wykształcenie policealne i średnie zawodowe (18,2%) oraz osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (11,3%). Najmniej liczną grupę stanowiły osoby posiadające wykształcenie wyższe (10,8%). W strukturze bezrobotnych wg wykształcenia łatwo dostrzec powtarzającą się tendencję, że im wyższy poziom wykształcenia posiada dana grupa, tym jej udział w ogóle bezrobotnych jest niższy.

W analizowanym roku najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowiły osoby pozostające bez zatrudnienia od 1 do 3 miesięcy (21,3%) oraz powyżej 24 miesięcy (20,7%). W dalszej kolejności znalazły się osoby pozostające bez zatrudnienia przez okres: od 6 do 12 miesięcy (16,3%), od 12 do 24 miesięcy (15,8%) oraz od 3 do 6 miesięcy (14,8%). Najmniej liczną grupę stanowiły osoby pozostające bez pracy do 1 miesiąca (11,1%).

W kategorii bezrobotnych wg stażu pracy najliczniejszymi grupami bezrobotnych były osoby legitymujące się stażem pracy od 1 do 5 lat (22,4%), do 1 roku (20,1%) oraz osoby ze stażem pracy od 10 do 20 lat (15,4%). W dalszej kolejności znalazły się osoby: ze stażem pracy od 5 do 10 lat (15,0%), nie posiadające stażu pracy (13,1%) oraz ze stażem od 20 do 30 lat (10,5%). Najmniej liczną grupę stanowiły osoby posiadające co najmniej 30 letni staż pracy, których udział wyniósł tylko 3,6%.

1.5 Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej

W 2016 roku w woj. zachodniopomorskim liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, pozostających w dyspozycji Powiatowych Urzędów Pracy, wynosiła 76 983 i była wyższa o 11,0% niż w roku 2015. Zwiększenie liczby wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej wystąpiło w zdecydowanej większości powiatów regionu.

Liczbę wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w województwie zachodniopomorskim w latach 2015 – 2016 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 5. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w woj. zachodniopomorskim w latach 2015 - 2016

Powiat	Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w 2015 r.	Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w 2016 r.	Zmiana w porównaniu do 2015 roku (%)
Białogardzki	2003	2255	12,6
Choszczeński	2412	2556	6,0
Drawski	2531	2855	12,8
Goleniowski	2774	3327	19,9
Gryficki	3458	3369	-2,6
Gryfiński	2061	2841	37,8
Kamieński	1545	1790	15,9
Kołobrzeski	3720	3953	6,3
Miasto Koszalin	5769	6454	11,9
Koszaliński	2011	2534	26,0
Łobeski	1524	1299	-14,8
Myśliborski	3164	3313	4,7
Policki	1590	1935	21,7
Pyrzycki	1549	1527	-1,4
Sławieński	2995	2908	-2,9
Stargardzki	3535	4679	32,4
Szczecinecki	3199	3356	4,9
Świdwiński	2090	2386	14,2
Miasto Świnoujście	2096	2071	-1,2
Wałecki	2462	2389	-3,0
Miasto Szczecin	16863	19186	13,8
Zachodniopomorskie	69351	76983	11,0

Źródło: Sprawozdanie GUS, MPiPS-01

Jak wskazują zaprezentowane dane, największy wzrost liczby wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w 2016 roku w porównaniu do roku poprzedniego

odnotowano w powiatach: gryfińskim (o 37,8%), stargardzkim (o 32,4%) oraz koszalińskim (o 26,0%).

Spadek liczby wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej wystąpił w sześciu powiatach, a największy w powiecie łobeskim (o 14,8%), powiecie wałeckim (o 3,0%) oraz w powiecie sławieńskim (o 2,9%).

1.6 Rejestracje i wyłączenia z ewidencji osób bezrobotnych

Powiatowe Urzędy Pracy województwa zachodniopomorskiego zarejestrowały w 2016 roku jako bezrobotnych łącznie 123 439 osób, natomiast w 2015 roku – 134 902 osoby. Zatem w 2016 roku w odniesieniu do roku poprzedniego zarejestrowano o 8,5% osób bezrobotnych mniej (tj. o 11 463 osoby).

W 2016 roku z ewidencji osób bezrobotnych wyłączono 136 990 osób, w tym z przyczyn podjęcia pracy 66 115 osób. Natomiast w 2015 roku wyrejestrowane zostały 149 974 osoby, z czego 71 226 osób z przyczyn znalezienia zatrudnienia. Zatem w 2016 roku wyrejestrowano z ewidencji bezrobotnych o 12 984 osoby mniej niż w roku poprzednim.

Rejestracje i wyłączenia z ewidencji bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim w latach 2015 – 2016 prezentuje tabela 6.

Tabela 6. Rejestracje i wyłączenia z ewidencji bezrobotnych w woj. zachodniopomorskim w latach 2015 - 2016

POWIAT	REJESTRACJE		WYREJESTROWANIA			
	2015	2016	2015		2016	
			Ogółem	W tym podjęcia pracy	Ogółem	W tym podjęcia pracy
Białogardzki	5 332	5 223	5 715	3 044	5 827	2 844
Choszczeński	5 409	5 180	5 626	2 689	5 606	2 850
Drawski	5 842	5 155	6 158	3 299	6 043	3 077
Goleniowski	6 457	5 784	6 923	3 543	6 015	3 217
Gryficki	6 712	6 312	7 177	4 108	7 432	3 933
Gryfiński	5 483	4 875	6 288	2 989	5 156	2 587
Kamieński	4 442	3 990	4 652	2 360	4 084	2 093
Kołobrzeski	5 517	4 901	6 235	2 770	5 179	2 460
Miasto Koszalin	7 277	6 677	8 164	3 729	7 449	3 680
Koszaliński	6 524	5 907	7 215	3 644	6 794	3 288
Łobeski	4 404	3 846	4 595	2 327	3 915	2 033
Myśliborski	4 793	4 158	5 522	2 642	4 417	2 173
Policki	4 359	3 777	4 725	1 991	4 092	1 910
Pyrzycki	3 961	3 453	4 427	2 206	3 895	1 913

Sławieński	5 731	5 545	6 206	3 615	5 951	3 404
Stargardzki	8 237	7 393	9 436	3 798	8 551	3 554
Szczecinecki	8 380	7 599	9 180	4 886	8 178	4 638
Świdwiński	5 544	4 842	6 026	3 119	5 486	2 625
Miasto Świnoujście	2 219	1 964	2 427	1 180	2 148	1 144
Wałecki	4 952	4 339	5 382	2 657	4 726	2 595
Miasto Szczecin	23 327	22 519	27 895	10 630	26 046	10 097
Zachodniopomorskie	134 902	123 439	149 974	71 226	136 990	66 115

Źródło: Sprawozdanie GUS, MPiPS-01

Jak wskazują zaprezentowane powyżej dane, we wszystkich powiatach województwa odnotowano spadek liczby rejestracji osób bezrobotnych w 2016 roku w odniesieniu do roku 2015. Największy spadek liczby dokonanych rejestracji wystąpił w powiatach: polickim (o 13,4%), myśliborskim (o 13,2%), pyrzyckim (o 12,8%), łobeskim (o 12,7%), świdwińskim (o 12,7%) i wałeckim (o 12,4%). Najmniejszy spadek liczby dokonanych rejestracji odnotowano w powiecie białogardzkim (o 2,0%), powiecie sławieńskim (o 3,2%) oraz w Szczecinie (o 3,5%). Łącznie w województwie zachodniopomorskim w analizowanym okresie zarejestrowano o 8,5% osób bezrobotnych mniej.

W analizowanym okresie w zdecydowanej większości powiatów województwa nastąpił spadek liczby dokonanych wyrejestrowań, a największy odnotowano w powiecie myśliborskim (o 20,0%), gryfińskim (o 18,0%), kołobrzeskim (o 16,9%), łobeskim (o 14,8%) oraz polickim (o 13,4%). W dwóch powiatach regionu liczba dokonanych wyrejestrowań wzrosła w analizowanym okresie, a były to: powiat gryficki (o 3,6%) oraz powiat białogardzki (o 2,0%). Łącznie w województwie liczba dokonanych wyrejestrowań spadła w analizowanym okresie o 8,7%.

1.7 Bezrobocie osób niepełnosprawnych

Na koniec 2016 roku w rejestrach urzędów pracy w województwie zachodniopomorskim znajdowały się 3 392 osoby niepełnosprawne, stanowiące 5,2% wszystkich bezrobotnych (na koniec 2015 roku bezrobotni niepełnosprawni stanowili 4,9% ogółu bezrobotnych). W porównaniu z końcem 2015 roku liczba bezrobotnych niepełnosprawnych zmniejszyła się o 13,6%.

Liczbę osób niepełnosprawnych bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim na koniec 2015 r. i 2016 r. przedstawia poniższa tabela.

Tabela 7. Liczba osób niepełnosprawnych bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim na koniec 2015 r. i 2016 r.

POWIAT	Liczba niepełnosprawnych bezrobotnych na koniec 2015 r.	Liczba niepełnosprawnych bezrobotnych na koniec 2016 r.	Zmiana (%)
Białogardzki	252	194	-23,0
Choszczeński	101	88	-12,9
Drawski	149	106	-28,9
Goleniowski	141	113	-19,9
Gryficki	156	133	-14,7
Gryfiński	195	179	-8,2
Kamieński	89	79	-11,2
Kołobrzeski	120	107	-10,8
Miasto Koszalin	377	297	-21,2
Koszaliński	198	173	-12,6
Łobeski	47	54	14,9
Myśliborski	182	174	-4,4
Policki	105	97	-7,6
Pyrzycki	91	60	-34,1
Sławieński	206	211	2,4
Stargardzki	319	257	-19,4
Szczecinecki	371	358	-3,5
Świdwiński	129	90	-30,2
Miasto Świnoujście	26	23	-11,5
Wałecki	109	111	1,8
Miasto Szczecin	561	488	-13,0
Zachodniopomorskie	3924	3392	-13,6

Źródło: Sprawozdanie GUS, MPiPS-01

Jak wskazują zaprezentowane powyżej dane, najwięcej bezrobotnych osób niepełnosprawnych na koniec 2016 roku zamieszkiwało Szczecin (488 osób), powiat szczecinecki (358 osób) oraz Koszalin (297 osób). Najmniej bezrobotnych osób niepełnosprawnych figurowało w rejestrach urzędów pracy na koniec 2016 roku w Świnoujściu (23 osoby), powiecie łobeskim (54 osoby) oraz w powiecie pyrzyckim (60 osób).

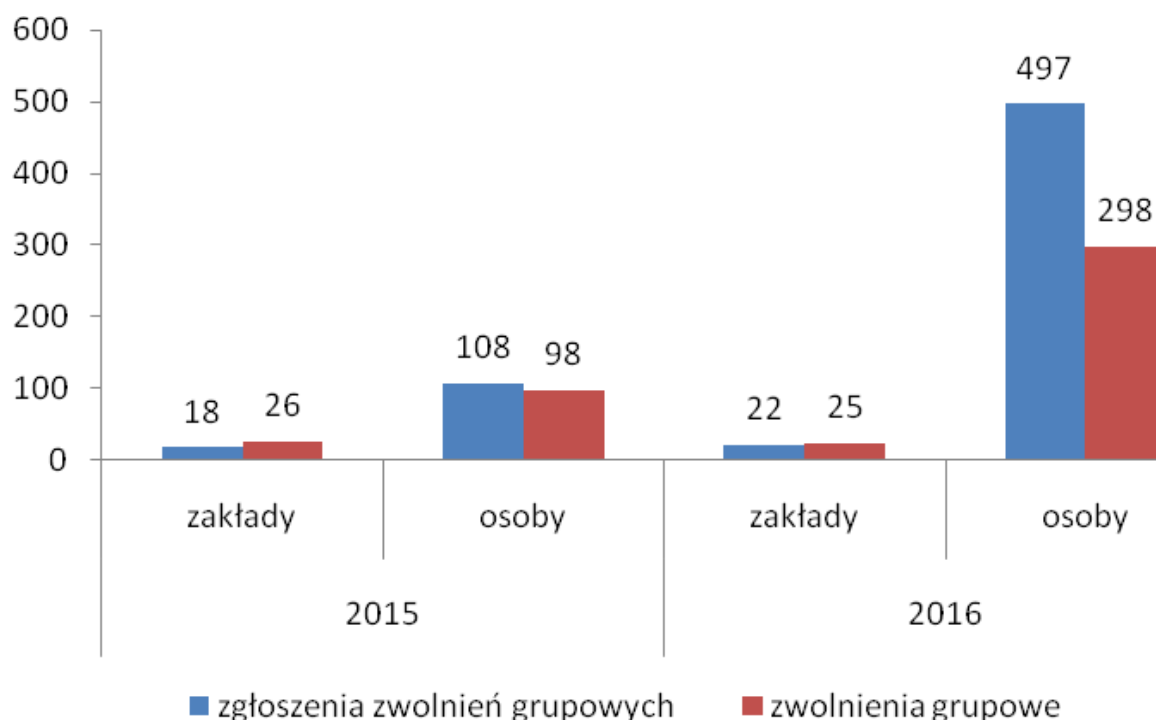
1.8 Zgłoszenia zwolnień i zwolnienia grupowe

Z informacji przekazanych przez Powiatowe Urzędy Pracy w województwie zachodniopomorskim wynika, że w 2016 roku zamiar dokonania zwolnień grupowych deklarowało 22 pracodawców, zgłaszających plany zwolnienia 497 osób. W 2015 roku 18 pracodawców zamierzało zwolnić 108 osób. W 2016 roku w odniesieniu do roku 2015 nastąpił zatem wzrost liczby pracodawców planujących dokonać zwolnień grupowych (o 4 pracodawców) oraz wzrost liczby osób zgłoszonych do zwolnień (o 389 osób).

W 2016 roku 25 pracodawców zdecydowało się na dokonanie zwolnień grupowych i zwolniło 298 pracowników, natomiast rok wcześniej w 26 zakładach pracy zwolniono 98 osób. W 2016 roku w odniesieniu do roku 2015 aż o 200 osób zwiększyła się zatem liczba zwolnionych w wyniku zwolnień grupowych.

Zgłoszenia zwolnień grupowych i dokonane zwolnienia grupowe w województwie zachodniopomorskim w 2015 r. i 2016 r. przedstawia poniższy wykres.

Wykres 8. Zgłoszenia zwolnień grupowych i dokonane zwolnienia grupowe w województwie zachodniopomorskim w 2015 r. i 2016 r.

Źródło: Opracowanie WUP na podstawie sprawozdania MPiPS-01

Szczegółowe dane dotyczące liczby planowanych osób do zwolnienia oraz zwolnionych w ramach tzw. zwolnień grupowych w poszczególnych powiatach województwa w 2015 i 2016 roku przedstawia poniższa tabela.

Tabela 8. Liczba planowanych osób do zwolnienia oraz zwolnionych w ramach zwolnień grupowych w powiatach woj. zachodniopomorskiego w 2015 r. i 2016 r.

POWIAT	2015				2016			
	Planowane zwolnienia grupowe		Dokonane zwolnienia grupowe		Planowane zwolnienia grupowe		Dokonane zwolnienia grupowe	
	zakłady	osoby	zakłady	osoby	zakłady	osoby	zakłady	osoby
Białogardzki	0	0	0	0	1	44	1	44
Choszczeński	0	0	0	0	1	64	1	64
Drawski	1	4	0	0	0	0	0	0
Goleniowski	0	0	0	0	1	60	1	60
Gryficki	0	0	0	0	0	0	0	0
Gryfiński	1	1	0	0	1	7	0	0
Kamieński	0	0	0	0	0	0	0	0
M. Koszalin	3	11	4	12	2	22	4	22
Koszaliński	0	0	0	0	0	0	0	0
Kołobrzeski	0	0	3	7	0	0	0	0
Łobeski	0	0	0	0	0	0	0	0
Myśliborski	1	4	0	0	1	170	0	0
Policki	0	0	0	0	0	0	0	0
Pyrzycki	1	27	0	0	1	30	0	0
Sławieński	0	0	0	0	0	0	0	0
Stargardzki	3	18	0	0	1	4	3	15
Szczecinecki	0	0	0	0	0	0	0	0
Świdwiński	0	0	0	0	0	0	0	0
M. Świnoujście	0	0	0	0	1	1	1	1
Wałecki	0	0	1	34	1	3	0	0
M. Szczecin	8	43	18	45	11	92	14	92
Województwo	18	108	26	98	22	497	25	298

Źródło: Opracowanie WUP

Jak wskazują zaprezentowane w powyższej tabeli dane, w 2016 roku najwięcej osób zgłoszono do zwolnień w: powiecie myśliborskim (170 osób), Szczecinie (92 osoby) oraz w powiecie choszczeńskim (64 osoby). Najwięcej osób zwolnionych zostało w wyniku przeprowadzonych zwolnień grupowych w Szczecinie (92 osoby), powiecie choszczeńskim (64 osoby) oraz w powiecie goleniowskim (60 osób).

W 2015 roku najwięcej osób zgłoszono do zwolnień grupowych w Szczecinie (43 osoby), powiecie pyrzyckim (27 osób) oraz w powiecie stargardzkim (18 osób). Najwięcej osób zwolniono w Szczecinie (45 osób), powiecie wałeckim (34 osoby) oraz w Koszalinie (12 osób).

W 2016 roku, w odniesieniu do roku poprzedniego, więcej osób zarówno zgłoszono do zwolnień, jak i faktycznie zwolniono.

1.9 Długotrwale bezrobotni

Na koniec 2016 roku w województwie zachodniopomorskim zarejestrowanych było 35 487 osób długotrwale bezrobotnych, które stanowiły 53,9% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. W grudniu 2015 roku w rejestrach urzędów pracy figurowały 43 963 osoby długotrwale bezrobotnych (55,4% ogółu). W porównaniu z końcem 2015 roku liczba osób długotrwale bezrobotnych zmniejszyła się o 8 476 osób, tj. 19,3%.

Liczbę osób długotrwale bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim na koniec 2015 r. i 2016 r. przedstawia poniższa tabela.

Tabela 9. Liczba osób długotrwale bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim na koniec 2015 r. i 2016 r.

POWIAT	Liczba osób długotrwale bezrobotnych na koniec 2015 r.	Liczba osób długotrwale bezrobotnych na koniec 2016 r.	Zmiana (%)
Białogardzki	2 473	2 028	-18,0
Choszczeński	1 974	1 715	-13,1
Drawski	2 476	1 988	-19,7
Goleniowski	1 257	1 155	-8,1
Gryficki	2 214	1 493	-32,6
Gryfiński	2 206	2 035	-7,8
Kamieński	1 577	1 602	1,6
Kołobrzeski	1 026	925	-9,8
Miasto Koszalin	2 351	1 876	-20,2
Koszaliński	2 367	1 847	-22,0

Łobeski	1 576	1 556	-1,3
Myśliborski	1 387	1 214	-12,5
Policki	1 268	1 089	-14,1
Pyrzycki	1 521	1 238	-18,6
Sławieński	2 014	1 747	-13,3
Stargardzki	2 791	2 120	-24,0
Szczecinecki	3 286	2 990	-9,0
Świdwiński	1 770	1 297	-26,7
Miasto Świnoujście	406	347	-14,5
Wałecki	1 322	1 091	-17,5
Miasto Szczecin	6 701	4 134	-38,3
Zachodniopomorskie	43 963	35 487	-19,3

Źródło: Sprawozdanie GUS, MPiPS-01

Jak wskazują zaprezentowane powyżej dane, liczba osób długotrwale bezrobotnych zmalała w 2016 roku w odniesieniu do roku poprzedniego prawie we wszystkich powiatach województwa, a najbardziej w Szczecinie (o 38,3%), powiecie gryfickim (o 32,6%) oraz w powiecie świdwińskim (o 26,7%). Liczba osób długotrwale bezrobotnych wzrosła jedynie w powiecie kamieńskim (o 1,6%).

1.10 Bezrobotni z prawem do zasiłku

Na koniec 2016 roku w województwie zachodniopomorskim 11 001 osób pobierało zasiłek dla bezrobotnych i stanowiły one 16,7% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. W grudniu 2015 roku zasiłek pobierało 12 775 osób (16,1% ogółu bezrobotnych). Zatem w porównaniu z końcem 2015 roku liczba osób bezrobotnych pobierających zasiłek zmniejszyła się o 1 774 osoby.

Liczbę osób bezrobotnych pobierających zasiłek w województwie zachodniopomorskim na koniec 2015 r. i 2016 r. przedstawia poniższa tabela.

Tabela 10. Liczba osób bezrobotnych pobierających zasiłek w województwie zachodniopomorskim na koniec 2015 r. i 2016 r.

POWIAT	Liczba osób bezrobotnych pobierających zasiłek na koniec 2015 r.	Liczba osób bezrobotnych pobierających zasiłek na koniec 2016 r.	Zmiana (%)
Białogardzki	682	704	3,2
Choszczeński	454	440	-3,1
Drawski	953	708	-25,7
Goleniowski	373	334	-10,5
Gryficki	882	664	-24,7
Gryfiński	508	486	-4,3
Kamieński	620	582	-6,1
Kołobrzeski	448	432	-3,6
Miasto Koszalin	603	498	-17,4
Koszaliński	881	713	-19,1
Łobeski	350	324	-7,4
Myśliborski	257	258	0,4
Policki	276	216	-21,7
Pyrzycki	335	306	-8,7
Sławieński	709	688	-3,0
Stargardzki	841	742	-11,8
Szczecinecki	1 097	975	-11,1
Świdwiński	643	600	-6,7
Miasto Świnoujście	137	101	-26,3
Wałecki	406	243	-40,1
Miasto Szczecin	1 320	987	-25,2
Zachodniopomorskie	12 775	11 001	-13,9

Źródło: Sprawozdanie GUS, MPIPS-01

Jak wskazują zaprezentowane powyżej dane, w analizowanym okresie w zdecydowanej większości powiatów liczba osób bezrobotnych pobierających zasiłek zmalała, a najbardziej w powiecie wałeckim (o 40,1%), Świnoujściu (o 26,3%), powiecie drawskim (o 25,7%) oraz w Szczecinie (o 25,2%). Liczba osób bezrobotnych pobierających zasiłek zwiększyła się jedynie w dwóch powiatach: białogardzkim (o 3,2%) oraz myśliborskim (o 0,4%).

1.11 Podsumowanie sytuacji na zachodniopomorskim rynku pracy

Zachodniopomorski rynek pracy posiada szereg cech charakterystycznych, które można potraktować jako istotne przy planowaniu strategii samorządu województwa zachodniopomorskiego w obszarze polityki rynku pracy. W polityce samorządu województwa, jako wyróżnione części rynku pracy traktuje się: osoby oddalone od rynku pracy lub zagrożone oddaleniem, pracodawców oraz otoczenie mające wpływ na poziom kapitału ludzkiego (zwłaszcza w zakresie edukacji zawodowej). W celu określenia zbioru wytycznych strategicznych i związanego z nimi repertuaru działań, ważnym jest ustalenie sytuacji wyjściowej dla polityki rynku pracy. Dotyczy to zwłaszcza sytuacji w zakresie struktury bezrobocia, struktury przedsiębiorstw oraz stanu edukacji zawodowej. Niezbędne jest także uwzględnienie uwarunkowań demograficznych, które coraz częściej są w kontekście przyszłości rynku pracy wskazywane jako kluczowe. W latach 2010 – 2015 w województwie zachodniopomorskim odsetek osób w wieku produkcyjnym zmniejszył się o 2,7 p.p. (z 65,8% w 2010 r. do 63,1% w 2015 r.). Zmniejszył się również udział ludności w wieku przedprodukcyjnym (z 18,5% w 2010 r. do 17,3% w 2015 r.), natomiast wzrósł odsetek osób w wieku poprodukcyjnym (z 15,7% w 2010 r. do 19,5% w 2015 r.). Obserwowana negatywna tendencja wynika m. in. z naturalnych procesów demograficznych i pogłębiającego się zjawiska starzenia się społeczeństwa, któremu od kilku lat podlega populacja mieszkańców województwa zachodniopomorskiego. Niepokojące są także dane dotyczące wieku mobilnego ludności. W ciągu kolejnych 5 lat zanotowano spadek udziału w populacji osób w wieku 18 – 44 lat (o 0,4 p.p.) oraz spadek odsetka ludności w wieku 45 – 59/64 lat (o 2,3 p.p.). W konsekwencji, zmniejsza się liczba osób zdolnych do zmiany stanowiska, miejsca pracy oraz ewentualnego przekwalifikowania się. Niekorzystne tendencje widoczne są również w prognozach demograficznych do roku 2035. Obniżeniu ulegnie odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym, wzrośnie natomiast udział osób w wieku poprodukcyjnym. Takie kształtowanie się struktury ludności będzie miało duże znaczenie dla zachodniopomorskiej gospodarki, w tym regionalnego rynku pracy.

Zachodniopomorski rynek pracy charakteryzuje się również wysoką stopą bezrobocia rejestrowanego. W 2010 roku województwo zachodniopomorskie zajmowało w kraju drugą pozycję pod względem wielkości wartości stopy bezrobocia (17,8%). Województwo zachodniopomorskie ustępowało pod tym względem tylko województwu warmińsko – mazurskiemu (20,0%). Na poziomie krajowym stopa bezrobocia przyjęła wówczas wartość 12,4%. W latach 2013 – 2016 w województwie zachodniopomorskim

następował spadek stopy bezrobocia, który obserwowany był również w skali kraju (w regionie odnotowano spadek stopy bezrobocia o 7,0 p.p. w czterech analizowanych latach, a w kraju o 5,1 p.p.). W 2016 roku w województwie zachodniopomorskim stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 11,0%. Wyższe wartości wskaźnika zostały odnotowane dla następujących województw: warmińsko – mazurskiego (14,2%), kujawsko – pomorskiego (12,1%) oraz podkarpackiego (11,6%).

Województwo charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem wewnętrznym pod względem stopy bezrobocia. Najwyższe wartości obserwowane są głównie we wschodnich i środkowych obszarach województwa. W 2010 r. powiatami o najwyższej stopie bezrobocia były: powiat białogardzki (30,8%) oraz powiat pyrzycki (28,3%). W 2016 roku powiat białogardzki również charakteryzował się wysoką stopą bezrobocia w regionie (22,3%), podczas gdy najniższy poziom tego wskaźnika zaobserwowano w Szczecinie (4,7%). W 2016 roku stopa bezrobocia rejestrowanego na poziomie powyżej 20,0% utrzymywała się w 4 powiatach województwa zachodniopomorskiego. Są to miejsca szczególnie dotknięte negatywnymi konsekwencjami zmian transformacyjnych po 1989 roku, ze szczególnym uwzględnieniem konsekwencji restrukturyzacji w obszarze rolnictwa. Z tego też względu, w województwie zachodniopomorskim utworzono tzw. Specjalną Strefę Włączenia, obejmującą tereny gmin wiejskich lub miejsko – wiejskich. Interwencje prowadzone na tych obszarach mają na celu aktywizację infrastrukturalną, gospodarczą, społeczną i zawodową mieszkańców obszarów wymagających specjalnego wsparcia. Kształt zmian wartości stopy bezrobocia rejestrowanego w województwie zachodniopomorskim w przybliżeniu odpowiada trendom ogólnopolskim (spadki – wzrosty), jednak nadal utrzymuje się ona na relatywnie wysokim poziomie. W latach 2010 – 2016 obserwuje się spadek liczby osób zarejestrowanych w Powiatowych Urzędach Pracy (z 98 012 w 2010 r. do 65 842 w 2016 r.). W rejestrach Powiatowych Urzędów Pracy najliczniejszą kategorię stanowią osoby długotrwale bezrobotne (53,9% ogółu bezrobotnych) oraz osoby powyżej 50 roku życia (31,9%). Są to kategorie osób bezrobotnych wymagające szczególnej uwagi. Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy stanowią 84,4% wszystkich bezrobotnych (na dzień 31.12.2016 r.). Województwo zachodniopomorskie charakteryzują także jedne z najniższych w skali kraju wartości wskaźnika zatrudnienia oraz współczynnika aktywności zawodowej. Dane średnioroczne za lata 2010 – 2015 pokazują, iż wartości wskaźnika zatrudnienia w województwie zachodniopomorskim były poniżej 49,0% (45,8% w 2010 r. i 48,0% w 2015 r.), natomiast współczynnik aktywności zawodowej w tym

okresie nie przekroczył poziomu 53,0% (52,3% w 2010 r. i 51,9% w 2015 r.). Województwem o najwyższym współczynniku aktywności zawodowej było mazowieckie (61,2% w 2015 r.). Nieco lepiej wartości tych wskaźników kształtowały się w I kwartale 2016 r. Współczynnik aktywności zawodowej był na poziomie 53,7%, a wskaźnik zatrudnienia wyniósł 50,0%. Regionami o niższej wartości wskaźnika zatrudnienia od województwa zachodniopomorskiego były województwa: śląskie (49,5%), lubelskie (49,2%) i warmińsko – mazurskie (49,5%), a w przypadku współczynnika aktywności zawodowej, niższy poziom zanotowano w województwach: warmińsko – mazurskim (53,0%) i śląskim (52,6%). Kolejną cechą populacji mieszkańców województwa jest bardzo wysoki udział emerytów w kategorii osób biernych zawodowo. Zwraca uwagę również relatywnie niski poziom oferowanych przez zachodniopomorskich pracodawców wynagrodzeń.

Powyższa analiza wskazuje na cztery główne problemy, charakteryzujące zachodniopomorski rynek pracy:

1. niskie wartości wskaźnika zatrudnienia oraz współczynnika aktywności zawodowej;
2. zmniejszająca się liczba mieszkańców województwa, a zwłaszcza spadek liczby osób zasilających rynek pracy (wiek przedprodukcyjny) przy jednoczesnym wzroście liczby osób w wieku poprodukcyjnym;
3. utrzymująca się na relatywnie wysokim poziomie stopa bezrobocia we wschodnich i środkowych obszarach województwa;
4. wysoki odsetek osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, zwłaszcza w grupie długotrwale bezrobotnych oraz powyżej 50 roku życia.

2. Wytoczne polityki państwa w dziedzinie rynku pracy

Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, zadania państwa w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej są realizowane na podstawie uchwalanego przez Radę Ministrów Krajowego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia, zawierającego zasady realizacji Europejskiej Strategii Zatrudnienia, oraz w oparciu o inicjatywy samorządu gminy, powiatu, województwa i partnerów społecznych.

Krajowy Plan Działań określa w szczególności:

- cele i kierunki działań zgodne z priorytetami polityki państwa w dziedzinie rynku pracy,
- przewidywaną wysokość środków finansowych, w tym Funduszu Pracy oraz budżetu państwa, na dofinansowanie działań wynikających z Krajowego Planu Działań,
- wskaźniki efektywności Krajowego Planu Działań.

Aktualnie obowiązujący *Krajowy Plan Działań na rzecz Zatrudnienia na lata 2015 – 2017* został przyjęty przez Radę Ministrów Uchwałą Nr 28/2015. Opracowany dokument określa główne priorytety polityki państwa w dziedzinie zatrudnienia i rynku pracy, a także cele i działania realizowane w ramach poszczególnych priorytetów, zgodnie z zapisami zawartymi w Krajowym Programie Reform na rzecz realizacji strategii „Europa 2020”.

Krajowy Plan Działań na rzecz Zatrudnienia na lata 2015 – 2017 stanowił podstawę dla przygotowania przez samorząd województwa „Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na 2017 rok”, określającego priorytetowe grupy bezrobotnych i innych osób wymagających wsparcia w regionie.

Zadania w ramach KPDZ/2015 – 2017 pogrupowano w dwóch obszarach priorytetowych:

1. Zwiększenie efektywności zarządzania rynkiem pracy w celu wsparcia wzrostu zatrudnienia – na przestrzeni ostatnich lat w Polsce zostały podjęte starania na rzecz unowocześnienia polityk rynku pracy, sprzyjające poprawie funkcjonowania i dostępności sektora usług związanych z rynkiem pracy. Służyło temu podjęcie przed około 5 lat działań na rzecz zwiększenia znaczenia aktywnego filaru w realizowanych politykach rynku pracy. Na kolejny etap modernizacji PSZ trzeba było czekać do czasu realizacji KPDZ/2012 – 2014, gdy została znowelizowana ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Wprowadziła ona zasadnicze zmiany w dotychczas funkcjonującym modelu

zarządzania rynkiem pracy. Wspomniane zmiany wymagają kontynuowania starań na rzecz ich skutecznej implementacji. Wprowadzone wspomnianą ustawą regulacje przewidują bowiem szereg innowacyjnych rozwiązań, które w trakcie implementacji wymagają starannego monitorowania. W obszarze tym zwraca się również uwagę na potrzebę dalszego doskonalenia istniejących procedur zatrudniania cudzoziemców, deregulację zawodów regulowanych, dalsze doskonalenie systemu edukacji i pełniejsze dostosowanie go do oczekiwań gospodarki.

2. Zwiększenie adaptacyjności na rynku pracy – transformacja społeczno – gospodarcza oraz związany z nią upadek pewnych sektorów gospodarki sprawił, że rozwinięte pod względem gospodarczym niektóre regiony kraju podupadły, nie mogąc sprostać nowym wyzwaniom. W efekcie doświadczały one ponadprzeciętnego wzrostu negatywnych zjawisk (bezrobocie, ubóstwo, odpływ ludności, erozja stosunków społecznych, degradacja infrastruktury). Wskutek powyższego wiele osób wcześniej funkcjonujących na lokalnych rynkach pracy, zdominowanych często przez duże przedsiębiorstwa, pozostała bez zatrudnienia, zasilając szeregi osób długotrwale bezrobotnych. Tymczasem przestawienie gospodarki na nowe, bardziej innowacyjne i niskoemisyjne ramy może stworzyć impuls do ożywienia znajdujących się wciąż w poważnej sytuacji regionów oraz powstrzymać odpływ siły roboczej za granicę. Źródłem wzrostu mogą okazać się m. in. inwestycje podejmowane w ramach tzw. zielonej gospodarki, które pozwolą na absorpcję siły roboczej, w tym również tej odchodzącej z tzw. schyłkowych sektorów gospodarki. W związku z tym niezbędne będzie również wdrażanie inicjatyw służących podnoszeniu jakości kapitału ludzkiego. W tym kontekście należy zwrócić uwagę na obowiązującą Strategię Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020. Realizacja różnych narzędzi przewidzianych w jej ramach, zwłaszcza zawartych w Etapie 4: Aktywność zawodowa, uczenie się dorosłych i rodzicielstwo, przyczyni się, za sprawą wydobywania potencjałów, jakie tkwią w ludziach, do rozwoju kapitału ludzkiego.

KPDZ/2015-2017 zawiera działania, których realizacja rozpoczęła się w 2015 roku i trwa do końca 2017 roku (przez okres 3 lat). Przyjęta perspektywa realizacyjna oraz operacyjny charakter KPDZ wobec Krajowego Programu Reform sprawiły, że w *KPDZ/2015-2017* zaistniała możliwość dokonywania uaktualnienia stosownie do nowych wyzwań.

3. Kluczowe kierunki działań na rzecz zatrudnienia dot. regionalnego rynku pracy

3.1 Polityka rynku pracy województwa zachodniopomorskiego

3.1.1 Strategiczny i taktyczny wymiar polityki

Polityka samorządu województwa zachodniopomorskiego w zakresie rynku pracy powinna opierać się na wiedzy o regionie, ze szczególnym uwzględnieniem: gospodarki, rynku pracy, struktury demograficznej oraz problemów społecznych. Niezbędne jest tutaj uwzględnienie wartości podstawowych zmiennych charakteryzujących zachodniopomorski rynek pracy, istnienia i natężenia występujących w jego ramach zjawisk i procesów, a także powiązań między poszczególnymi obszarami przedmiotowymi poszczególnych polityk.

W polityce samorządu województwa zachodniopomorskiego w zakresie rynku pracy można wyróżnić dwie podstawowe kategorie działań:

- działania *in spe* – działania kluczowe związane z realizacją dalekosiężnych celów strategicznych, połączonych z dążeniem do postulowanej, pożądanej wizji rynku pracy (np. wzmocnienie inteligentnych specjalizacji gospodarczych mających stanowić o specyfice województwa oraz jego rynku pracy, reindustrializacja polegająca na odtworzeniu wcześniej występujących w województwie gałęzi przemysłu, inwestycje oświatowe pozwalające na kształcenie w zawodach na które prognozowany jest popyt w dłuższej perspektywie, wdrażanie rozwiązań przyczyniających się do zdobywania wiedzy o rynku pracy);
- działania związane z rozwiązywaniem aktualnych problemów (wymiar doraźny) – działania te wpisują się przede wszystkim w ustawowe zadania i związane z nimi dostępne samorządowi województwa instrumenty mające na celu przeciwdziałanie bezrobociu i łagodzenie jego skutków (np. udzielanie wsparcia osobom bezrobotnym i poszukującym pracy w zakresie pośrednictwa, wzmocnienie bezpieczeństwa socjalnego osób bezrobotnych, formułowanie oferty szkoleniowej dla osób reprezentujących wyróżnione kategorie wiekowe).¹

Działania wpisane w politykę rynku pracy powinny przyczynić się do:

1. rozwoju kapitału ludzkiego w regionie,
2. zniwelowania niekorzystnych różnic wewnątrzregionalnych w obrębie rynku pracy,

¹ Polityka rynku pracy województwa zachodniopomorskiego, Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie, Szczecin 2016 r.

3. zbudowania gospodarki zapewniającej wysoki poziom popytu na pracę, ze szczególnym uwzględnieniem regionalnych i inteligentnych specjalizacji,
4. stworzenia systemu pozyskiwania i rozpowszechniania wiedzy o rynku pracy, zapewniającego szybkie prognozowanie i reagowanie na zmiany zachodzące w gospodarce,
5. zwiększenia powiązania systemu edukacji i umiejętności osób z potrzebami rynku pracy.

Dla skutecznego rozwiązywania problemów zachodniopomorskiego rynku pracy przyjmuje się podejście terytorialno – funkcjonalne. Podejście takie, uwzględnia nie tylko przestrzenne umiejscowienie poszczególnych obszarów rynku pracy, ale także sieci powiązań między nimi, a co istotne, może wymagać wykraczania poza podziały administracyjne (np. podział województwa na powiaty), a w konsekwencji podejmowanie przez instytucje samorządowe współpracy wykraczającej poza typowe, oparte na podziałach administracyjnych obszary aktywności. Uzasadnieniem takiego podejścia jest m. in. występowanie wewnątrzregionalnych specjalizacji (np. sektor turystyczny w pasie nadmorskim), a także skupisk przedsiębiorstw charakteryzujących się wysokim poziomem oddziaływania na rynek pracy (np. strefy przemysłowe). Oddziaływanie to znacznie wykracza poza związany z lokalizacją przedsiębiorstw obszar administracyjny (m. in. wpływając na ruch wędrowniczy).

3.1.2 Regionalny wymiar polityki

Zadaniem samorządów jest tworzenie warunków rozwoju gospodarczego, w tym kreowanie rynku pracy. Rozpatrywać to należy w kontekście wzajemnych oddziaływań podobszarów gospodarki. Stan rynku pracy jest z jednej strony konsekwencją stanu gospodarki, która kształtuje jego zasoby, natomiast z drugiej strony sam rynek pracy przez swoje zasoby wywiera wpływ na jej oblicze. Zmiany w strukturze gospodarczej województwa zachodniopomorskiego pociągały za sobą w przeszłości zmiany w popycie, a w dłuższej perspektywie w podaży określonych zawodów, kwalifikacji i umiejętności, co z kolei doprowadziło w przypadku wielu z nich do osłabienia ich pozycji i deficytów na rynku pracy. Samorząd województwa powinien podejmować działania, które pozwolą rozpoznawać zmiany na rynku pracy, a także stymulować je lub w przypadku zagrożenia zmianami niepożądanymi – przeciwdziałać ich występowaniu lub osłabiać związane z nimi konsekwencje. Szczególną rolę odgrywają tutaj inwestycje w kapitał ludzki (w tym

edukacja zawodowa, będąca jedną z fundamentalnych części środowiska rynku pracy). Jeżeli instytucje szkolnictwa zawodowego dysponują wiedzą dotyczącą zmian na regionalnym rynku pracy, a także instrumentami działania pozwalającymi na odpowiednie na nie reagowanie, to zwiększa się szansa na realizację celów rozwojowych związanych z rynkiem pracy. Pożądanym stanem rynku pracy jest dopasowanie strony popytowej i podażowej w wymiarze zarówno jakościowym, jak i ilościowym.

W wymiarze regionalnym, osiągnięcie docelowego stanu rynku pracy zostanie osiągnięte poprzez:

1. Tworzenie warunków do rozwoju kapitału ludzkiego w regionie, poprzez:
 - rozwój i efektywne wykorzystanie zasobów ludzkich,
 - inicjowanie i wspieranie doradztwa zawodowego oraz kształcenia ustawicznego na każdym etapie rozwoju zawodowego opartego na wiedzy o rynku pracy.
2. Niwelowanie różnic wewnątrzregionalnych w obrębie rynku pracy poprzez:
 - zwiększenie mobilności zawodowej,
 - wsparcie inicjatyw edukacyjnych w zakresie szkolnictwa zawodowego w kontekście potrzeb strategicznych specjalizacji, z uwzględnieniem ich terytorialnego zróżnicowania.
3. Budowanie gospodarki zapewniającej wysoki poziom popytu na pracę, ze szczególnym uwzględnieniem regionalnych i inteligentnych specjalizacji poprzez:
 - wsparcie w rozwoju oraz pozyskiwaniu inwestorów generujących relatywny wzrost zamożności mieszkańców regionu,
 - wspieranie samorządów lokalnych w zakresie pomocy organizacyjnej oraz infrastrukturalnej dla osób młodych planujących lub rozpoczynających działalność gospodarczą.
4. Stworzenie systemu pozyskiwania i rozpowszechniania wiedzy o rynku pracy, zapewniającego szybkie prognozowanie i reagowanie na zachodzące zmiany w gospodarce:
 - pozyskiwanie wiedzy dotyczącej uwarunkowań wyborów edukacyjnych i zawodowych uczniów szkół gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych oraz studentów szkół wyższych,
 - rozwój sieci monitoringu potrzeb zatrudnieniowych zachodniopomorskich pracodawców z uwzględnieniem aspektu branżowego oraz terytorialnego.

3.2 Programy Operacyjne wspierające politykę rynku pracy w województwie

3.2.1 Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego

Program Regionalny to jedna z metod realizacji Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020. Wsparcie pochodzące z Programu koncentruje się na trzech podstawowych obszarach: gospodarka, infrastruktura i społeczeństwo.

Dnia 12 lutego 2015 roku Komisja Europejska wydała oficjalną decyzję przyjmującą niektóre elementy programu operacyjnego „Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014 – 2020” do wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” dla regionu zachodniopomorskiego w Polsce.

Program składa się z 10 Osi Priorytetowych, na realizację których przeznaczone zostanie 1,6 mld euro. Zdecydowana większość środków ok. 72% całkowitej alokacji przeznaczonej na Program pochodzić będzie z EFRR; 1,15 mld zostanie przeznaczone na rozwój potencjału społeczno – gospodarczego poprzez wspieranie projektów zakładających wzrost zatrudnienia, rozwój przedsiębiorczości, rozbudowę infrastruktury, wzrost innowacyjności i konkurencyjności gospodarczej, poprawę ochrony środowiska.

Pozostałe 28% czyli ok. 450 mln euro budżetu Programu pochodzące z EFS ukierunkowanych zostanie na wyrównanie szans na rynku pracy, wzrost zatrudnienia, inwestycje w kapitał ludzki.

Szczególnie istotnym działaniem realizowanym przez Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie jako Instytucji Pośredniczącej będzie wsparcie dla tworzenia miejsc pracy w regionie. Obok podnoszenia kwalifikacji i kompetencji poszukiwanych na rynku pracy, wsparcie RPO WZ nakierowane będzie na szeroko rozumiany rozwój kapitału ludzkiego. Dotyczy to m. in. wspierania przedsiębiorczości, włączenia społecznego, poprawy sytuacji w edukacji na wszystkich jej etapach ze szczególnym uwzględnieniem dostosowania kształcenia zawodowego do potrzeb współczesnego rynku pracy. Wsparcie to kierowane będzie zarówno na działania o charakterze nieinwestycyjnym (m. in. działania edukacyjne i informacyjne), jak i infrastrukturalnym. Niebagatelne znaczenie dla rozwoju nowoczesnego rynku pracy ma wsparcie szkolnictwa zawodowego i kształcenia ustawicznego, co również znalazło odzwierciedlenie w zapisach RPO WZ 2014 – 2020.

Wsparcie także nakierowane będzie m. in. na aktywizację społeczną i zawodową osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności oraz obszarów wiejskich i miejskich. Działania w ramach RPO WZ 2014 – 2020 obejmują również interwencję w zakresie poprawy jakości infrastruktury zdrowotnej i społecznej, a także – komplementarnie – realizacji działań rewitalizacyjnych, profilaktycznych i rehabilitacyjnych, które mogą mieć znaczący wpływ na aktywność zawodową odbiorców wsparcia.

3.2.2 Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER) został zatwierdzony przez Komisję Europejską 17 grudnia 2014 r. PO WER jest programem, który z jednej strony odpowiada na potrzeby reform w obszarach zatrudnienia, włączenia społecznego, edukacji, szkolnictwa wyższego, zdrowia i dobrego rządzenia, z drugiej zaś oferuje wsparcie bezpośrednie w obszarach, których wsparcie z poziomu krajowego jest uzasadnione obiektywnymi przesłankami. W programie, oprócz środków EFS dostępne będą także środki *Inicjatywy na rzecz zatrudnienia osób młodych*, dlatego wsparcie osób młodych do 29 roku życia odbywa się w ramach PO WER, a nie w Regionalnych Programach Operacyjnych. Ponadto, w PO WER wspierane są innowacje społeczne, projekty mobilności międzynarodowej i współpraca ponadnarodowa, a także wsparcie szkolnictwa wyższego.

Na realizację programu dostępna będzie kwota ponad 4,4 mld euro z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) oraz 252,4 mln euro ze specjalnej linii budżetowej Inicjatywy na rzecz zatrudnienia osób młodych.

Działania realizowane we wszystkich osiach PO WER są komplementarne w szczególności z działaniami realizowanymi z EFS w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych. PO WER koncentruje się na działaniach dotyczących przygotowania i wsparcia wdrażania reform w obszarze zatrudnienia, integracji społecznej, edukacji i funkcjonowania administracji publicznej oraz tych obszarach, w których bardziej efektywne jest wsparcie z poziomu krajowego (wsparcie osób młodych, społeczności romskiej, osób odbywających karę pozbawienia wolności, instrumentów zwrotnych dla podmiotów ekonomii społecznej, szkolnictwo wyższe, innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa). Regionalne Programy Operacyjne ukierunkowane są na bezpośrednie

wsparcie indywidualnych odbiorców, prowadzące do zwiększenia ich aktywności na rynku pracy lub rozwiązywania innych, indywidualnych problemów (poza tymi, którzy wspierani będą w ramach PO WER). Dla zapewnienia komplementarności pomiędzy Programami Regionalnymi a PO WER stosowane są odpowiednie wytyczne horyzontalne, a także jeśli zostanie zidentyfikowana taka potrzeba kryteria wyboru projektów. Ponadto, komplementarność pomiędzy Programami Operacyjnymi będzie przedmiotem obrad Grupy roboczej ds. EFS, funkcjonującej przy Komitecie Koordynacyjnym Umowę Partnerstwa.

Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie pełni rolę Instytucji Pośredniczącej dla następujących Działań Osi Priorytetowej I Osoby młode na rynku pracy Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020:

1. Działanie 1.1 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe:
 - Poddziałanie 1.1.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego,
 - Poddziałanie 1.1.2 Wsparcie udzielane z Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych,
2. Działanie 1.2 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty konkursowe:
 - Poddziałanie 1.2.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego,
 - Poddziałanie 1.2.2 Wsparcie udzielane z Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych.

3.3 Priorytetowe grupy bezrobotnych wymagających wsparcia w regionie

Zmiany gospodarcze i polityczne, jakie dokonały się w Polsce w latach 1989 – 1990 doprowadziły do tego, że Polska dołączyła do grupy krajów o gospodarce rynkowej. Trwające przemiany ustroju gospodarczego wywołały wiele procesów społecznych mających różnorodny wpływ na polski rynek pracy. Jednym ze zjawisk o negatywnych skutkach stało się bezrobocie, które jest definiowane w różnorodny sposób. Powszechnie bezrobocie określa się jako zjawisko, które polega na tym, że pewna liczba osób zdolnych do pracy oraz gotowych do jej podjęcia nie znajduje zatrudnienia. Jest to wynik braku równowagi pomiędzy podażą pracy a popytem na nią.

Ze względu na złożoność zjawiska bezrobocia wyróżnić można wiele przyczyn jego występowania. Do najczęstszych należą:

- niedostosowanie struktury podaży pracy do popytu zgłaszanego przez pracodawców,
- procesy restrukturyzacyjne w gospodarce, eliminowanie niektórych działalności,
- ograniczenie produkcji spowodowane spadkiem popytu na określone towary lub usługi,
- niedostosowany system kształcenia do wymagań rynku,
- nadmierne obciążenia fiskalne,
- niewystarczająca mobilność pracowników i osób poszukujących pracy,
- zmiana siedziby przedsiębiorstwa (przeniesienie produkcji do innego miasta),
- zmiany technologiczne (np. automatyzacja procesów produkcji),
- niewystarczający przepływ informacji o wolnych stanowiskach pracy.

Bezrobocie jest niewątpliwie uznawane za niekorzystne zjawisko w gospodarce, jednak jego następstwa są znacznie groźniejsze w sferze społecznej. Problem bezrobocia dotyczy dużej grupy osób, wywołuje społeczny niepokój i jest źródłem napięć społecznych. Szczególnie niepożądane w kwestii społecznej jest zjawisko długotrwałego bezrobocia, którego występowanie związane jest ze znacznym obniżeniem poziomu życia nie tylko samego bezrobotnego, ale i całej jego rodziny. Bardzo często obszary długotrwałego bezrobocia pokrywają się w danym społeczeństwie z obszarami ubóstwa, co może powodować m. in. rozprzestrzenianie się patologii społecznych czy rozpad rodziny. Zjawisko bezrobocia wpływa również niekorzystnie na kondycję psychiczną osób pozostających bez zatrudnienia.

Określając priorytetowe grupy bezrobotnych i innych osób wymagających wsparcia należy stwierdzić, iż występują grupy wymagające większego, bądź mniejszego zaangażowania kadr publicznych służb zatrudnienia.

Definiując priorytetowe grupy osób bezrobotnych i innych wymagających wsparcia w województwie zachodniopomorskim wzięto pod uwagę przede wszystkim istniejące bariery znacznie utrudniające określonym grupom osób znalezienie zatrudnienia. Grupami tymi są:

1. Osoby do 30. roku życia (istotną barierą utrudniającą osobom młodym podjęcie zatrudnienia jest brak doświadczenia zawodowego).

2. Długotrwale bezrobotni (główną przeszkodą wstrzymującą pracodawców przed zatrudnianiem osób z tej grupy jest obawa przed obniżoną motywacją oraz brakiem chęci do pracy tych osób, a także posiadaniem przez nie nieaktualnych kompetencji i kwalifikacji zawodowych).
3. Osoby powyżej 50. roku życia (barierami wstrzymującymi pracodawców przed zatrudnieniem osób powyżej 50. roku życia są: obawa o zmniejszoną wydajność pracy osób z tej grupy, obawa przed częstymi przerwami w pracy tych osób spowodowanymi przebywaniem na zwolnieniach lekarskich, obawa przed brakiem chęci uaktualniania posiadanych kwalifikacji i kompetencji przez te osoby).
4. Niepełnosprawni (główną barierą w zatrudnieniu osób niepełnosprawnych jest konieczność dostosowania miejsca pracy do potrzeb osoby niepełnosprawnej, a także obawa o mniejszą wydajność pracy tych osób).
5. Osoby korzystające z pomocy społecznej i instytucji zajmujących się aktywizacją społeczno – gospodarczą (główną barierą wstrzymującą pracodawców przed zatrudnianiem osób z tej grupy jest obawa o obniżoną motywację oraz brak chęci do pracy tych osób, a także brak odpowiednich kwalifikacji zawodowych lub posiadanie nieaktualnych kwalifikacji).

Adresatami działań regionalnej polityki rynku pracy będą także przedsiębiorcy tworzący nowe miejsca pracy oraz pracodawcy i pracownicy przedsiębiorstw, które wdrażają procesy adaptacyjne i modernizacyjne.

Wsparciem w województwie zachodniopomorskim powinny zostać objęte również instytucje i organizacje wpływające na politykę zatrudnienia i rozwój zasobów ludzkich oraz działające na rzecz grup i osób uznanych za priorytetowe. W szczególności są to: publiczne służby zatrudnienia, Ochotnicze Hufce Pracy, agencje zatrudnienia, instytucje szkoleniowe, instytucje dialogu społecznego, instytucje partnerstwa lokalnego, instytucje pomocy społecznej, grupy inicjatyw lokalnych.

3.4 Planowane działania na rzecz zatrudnienia

Zaprezentowane w niniejszym podrozdziale planowane działania na rzecz zatrudnienia wynikają przede wszystkim ze zgłoszonych do „Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na 2017 rok” zadań w przedmiotowym zakresie. Zadania do RPDZ/2017 zgłaszały publiczne służby zatrudnienia szczebla powiatowego, partnerzy społeczni oraz realizatorzy kluczowych projektów. Ponadto, przy definiowaniu obszarów działań na rzecz poprawy zatrudnienia na lokalnym rynku pracy, wzięto pod uwagę diagnozę sytuacji na regionalnym rynku pracy oraz dotychczasowe rezultaty działań podejmowanych w latach ubiegłych. Określone w Planie kierunki działań wpisują się w priorytety i zasadnicze zadania wynikające z dokumentów o zasięgu krajowym dotyczących prowadzonej polityki rynku pracy.

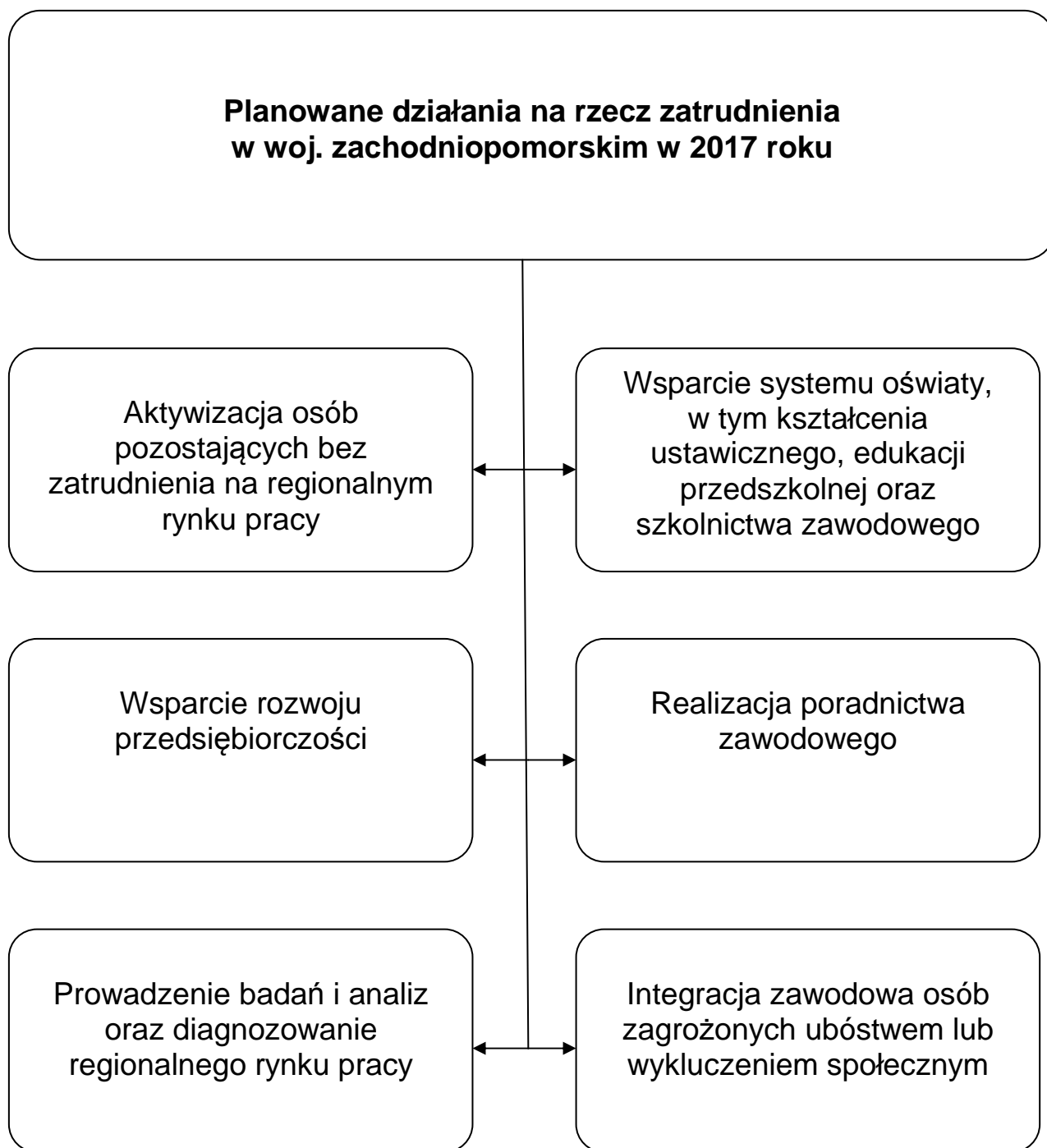
Należy jednak podkreślić, iż pomoc osobom wymagającym szczególnego wsparcia będzie także realizowana w wielu innych, nie ujętych w omawianym dokumencie obszarach. W związku z powyższym zbiór zgłaszanych zadań do Planu Działań nie odzwierciedla w pełni wszystkich aktywności pomocowych podejmowanych na zachodniopomorskim rynku pracy. Wiele grup osób wymagających wsparcia w obszarze zatrudnienia, kształcenia ustawicznego, aktywności zawodowej, pomocy w skorzystaniu ze środków z Europejskiego Funduszu Społecznego oraz przedsiębiorczości będzie korzystała bowiem nie tylko z działań ujętych w omawianym Planie.

Podstawowe cele RPDZ na 2017 rok to:

- dążenie do wzrostu zatrudnienia i podniesienie jego jakości,
- ograniczenie skutków bezrobocia,
- rozwój jakości kapitału ludzkiego z uwzględnieniem potrzeb rynku pracy.

Dalsza część niniejszego rozdziału zawiera dokładny opis planowanych działań na rzecz poprawy zatrudnienia w regionie. Działania te prezentuje poniższy schemat.

Schemat 1. Planowane działania na rzecz zatrudnienia w woj. zachodniopomorskim w 2017 roku

Źródło: Opracowanie WUP

3.4.1 Aktywizacja osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy

Cel: Podjęcie pracy lub rozpoczęcie prowadzenia własnej działalności gospodarczej przez osoby bezrobotne; nabycie przez osoby pozostające bez zatrudnienia doświadczenia zawodowego; nabycie określonych umiejętności i kwalifikacji zawodowych; nabycie umiejętności poszukiwania pracy; wsparcie pracodawców zamierzających zatrudnić osoby bezrobotne; wsparcie pracodawców i ich pracowników w procesie ciągłego podnoszenia własnych kwalifikacji i umiejętności zawodowych.

Planowane działania

W 2017 roku działania w omawianym obszarze będą polegały na wdrażaniu wymienionych w *ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* i skierowanych do osób bezrobotnych instrumentów i usług rynku pracy, do których należy zaliczyć przede wszystkim:

- szkolenia (w tym przyznawanie bonów szkoleniowych),
- staże (w tym przyznawanie bonów stażowych),
- przygotowanie zawodowe w miejscu pracy,
- prace interwencyjne,
- prace społecznie użyteczne,
- roboty publiczne,
- dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej,
- dofinansowanie wyposażenia stanowiska pracy,
- refundacje kosztów zatrudnienia osoby bezrobotnej,
- porady indywidualne i grupowe w ramach doradztwa zawodowego,
- pośrednictwo pracy,
- przyznawanie bonów zatrudnieniowych,
- przyznawanie bonów na zasiedlenie,
- przyznawanie dodatków aktywizacyjnych,
- przyznawanie stypendiów w okresie kontynuowania nauki,
- finansowanie kosztów studiów podyplomowych,
- refundacje kosztów opieki nad dzieckiem.

Warto nadmienić, iż niektóre z usług i instrumentów rynku pracy będą udostępnione także osobom zarejestrowanym w PUP jako poszukującym pracy, zgodnie z ustawą

o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Ponadto, wiele z wyżej wymienionych form pomocowych stanowi także wsparcie dla pracodawców planujących zatrudnić bądź przyjąć na staż osoby bezrobotne.

W 2017 roku w omawianym obszarze realizowane (kontynuowane) będą również projekty, programy, przedsięwzięcia, skierowane do osób bezrobotnych, obejmujące zazwyczaj kilka form wsparcia. Doświadczenia wyniesione z lat ubiegłych wskazują, iż zintegrowane działania projektowe charakteryzują się zazwyczaj wyższą skutecznością w osiąganiu planowanych celów.

Powiatowe Urzędy Pracy z terenu województwa zachodniopomorskiego będą realizowały / kontynuowały w 2017 roku przede wszystkim następujące projekty:

1. Projekty w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014 – 2020, oś priorytetowa I – Osoby młode na rynku pracy, działanie 1.1 – wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe, poddziałanie 1.1.2 – wsparcie udzielane z Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych. Planowana liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w ww. projektach (wynikających z naboru w I kwartale 2017 roku) wynosi 4 106 osób. Planowana liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem wynosi 1 592 osoby.
2. Projekty w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014 – 2020, oś priorytetowa VI – Rynek pracy, działanie 6.5 – kompleksowe wsparcie dla osób bezrobotnych, nieaktywnych zawodowo i poszukujących pracy znajdujących się szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy obejmujące pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy oraz działania na rzecz podnoszenia kwalifikacji zawodowych, projekty pozakonkursowe. Planowana liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w ww. projektach (wynikających z naboru w 2017 roku) wynosi 4 260 osób.
3. Programy finansowane z rezerwy Funduszu Pracy Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej.

Zgłoszone do RPDZ/2017 projekty, realizowane przez Powiatowe Urzędy Pracy województwa zachodniopomorskiego to:

1. PUP Białogard:

- Projekt pozakonkursowy pn. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie białogardzkim (III)”, realizowany w ramach PO WER, oś priorytetowa I, działanie 1.1, poddziałanie 1.1.2. Projekt będzie miał na celu wsparcie indywidualnej i kompleksowej aktywizacji zawodowo – edukacyjnej młodych osób bezrobotnych. Termin realizacji projektu obejmuje okres od 1 stycznia 2017 r. do 30 czerwca 2018 r. Projekt jest skierowany do osób bezrobotnych w wieku 18 – 29 lat, zarejestrowanych w PUP w Białogardzie (dla których został ustalony I lub II profil pomocy, zgodnie z art. 33 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy), które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (grupa NEET). Priorytetowo traktowane będą osoby o niskich kwalifikacjach oraz osoby długotrwale bezrobotne. Zgodnie z założonymi planami udział w projekcie weźmie 170 osób. Wykorzystane w projekcie instrumenty wsparcia to: poradnictwo zawodowe, pośrednictwo pracy, staże, bony zasiedleniowe, dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

- Projekt pozakonkursowy pn. „Aktywizacja osób pozostających bez pracy w wieku powyżej 29. roku życia znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy w powiecie białogardzkim (III)”, realizowany w ramach RPO WZ, oś priorytetowa VI, działanie 6.5. Projekt będzie miał na celu zwiększenie zatrudnienia wśród osób bezrobotnych w wieku powyżej 29 roku życia. Termin realizacji projektu obejmuje cały rok 2017. Projekt skierowany będzie do osób bezrobotnych, zarejestrowanych w PUP w Białogardzie, w wieku powyżej 29. roku życia, znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy (tj. osoby w wieku 50 lat i więcej, kobiety, osoby z niepełnosprawnościami, osoby długotrwale bezrobotne oraz nisko wykwalifikowane), dla których, zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, określono I lub II profil pomocy. Planowana liczba uczestników projektu to 150 osób bezrobotnych. W projekcie wykorzystane będą następujące instrumenty rynku pracy: poradnictwo zawodowe, pośrednictwo pracy, staże, dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej, zatrudnienie w ramach refundacji kosztów wyposażenia / doposażenia miejsca pracy, szkolenia.

- Programy finansowane ze środków Funduszu Pracy, obejmujące działania na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji

zawodowej. Realizacja programów uzależniona będzie od ogłoszenia naboru i przewidzianych w nim środków.

2. PUP Choszczno:

- Projekt pozakonkursowy pn. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie choszczeńskim (III)”, realizowany w ramach PO WER, oś priorytetowa I, działanie 1.1, poddziałanie 1.1.2. Termin realizacji projektu obejmuje cały rok 2017. Celem głównym projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych poniżej 30. roku życia pozostających bez pracy w powiecie choszczeńskim. Uczestnikami projektu mogą być osoby w wieku 18 – 29 lat, zarejestrowane w PUP w Choszczynie jako bezrobotne, należące do I lub II profilu pomocy, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET). Planowana liczba uczestników projektu to 157 osób, z czego 137 osób skorzysta z oferty stażu, a 20 osób otrzyma środki na podjęcie działalności gospodarczej.

- Projekt pozakonkursowy pn. „Aktywizacja osób pozostających bez pracy w wieku powyżej 29. roku życia znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy w powiecie choszczeńskim – III”, realizowany w ramach RPO WZ, oś priorytetowa VI, działanie 6.5. Termin realizacji projektu obejmuje cały rok 2017. Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób w wieku powyżej 29. roku życia znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy w powiecie choszczeńskim. Uczestnikami projektu mogą być osoby powyżej 29. roku życia, zarejestrowane w PUP w Choszczynie jako bezrobotne znajdujące się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy (tj. osoby w wieku 50 lat i więcej, kobiety, osoby z niepełnosprawnościami, osoby długotrwale bezrobotne oraz nisko wykwalifikowane), dla których zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy określono I lub II profil pomocy. Planowana liczba uczestników projektu wynosi 174 osoby. Wykorzystane w projekcie instrumenty wsparcia to: staże (przewidziane dla 104 uczestników projektu), dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej (dla 30 uczestników), skierowania do pracy w ramach doposażenia stanowiska pracy (dla 30 uczestników projektu) oraz szkolenia zawodowe (dla 10 uczestników projektu).

3. PUP Drawsko Pomorskie:

- Projekt pn. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie drawskim”, realizowany w ramach PO WER ze środków Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych. Projekt będzie miał na celu zwiększenie poziomu

zatrudnienia osób młodych w powiecie drawskim. W projekcie uczestniczyć będą mogły osoby młode z grupy NEET w wieku 18 – 29 lat, zarejestrowane w PUP w Drawsku Pomorskim jako osoby bezrobotne, zakwalifikowane do I bądź II profilu pomocy. Planowana liczba uczestników projektu to ok. 217 osób. Wykorzystane w projekcie instrumenty rynku pracy to: staże, Indywidualne Plany Działań, dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej, bony na zasiedlenie, prace interwencyjne. Zgłoszony okres realizacji projektu: 01.01.2017 r. – 30.06.2018 r.

- Projekt pn. „Aktywizacja osób pozostających bez pracy w wieku powyżej 29. roku życia znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy w powiecie drawskim”, realizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014 – 2020. Termin realizacji projektu obejmuje cały rok 2017. Celem projektu jest zwiększenie poziomu zatrudnienia osób powyżej 29. roku w powiecie drawskim. Projekt skierowany jest do osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Drawsku Pomorskim, w wieku powyżej 29. roku życia, znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, dla których określono drugi profil pomocy. Planowana liczba uczestników projektu to 258 osób. W projekcie wykorzystane będą następujące formy wsparcia: Indywidualne Plany Działań, szkolenia, staże, prace interwencyjne, dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej, refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy.

4. PUP Goleniów:

- Projekt pozakonkursowy realizowany w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, oś priorytetowa I, działanie 1.1, poddziałanie 1.1.2. Zgłoszony okres realizacji projektu obejmuje cały rok 2017. Celem projektu będzie trwałe wejście na rynek pracy osób młodych. Projekt jest skierowany do osób bezrobotnych z terenu powiatu goleniowskiego, w wieku do 29. roku życia, zarejestrowanych w PUP nie dłużej niż 4 miesiące, które wymagają kompleksowego i zindywidualizowanego wsparcia. Planowana liczba uczestników projektu to 125 osób. W projekcie wykorzystane będą następujące formy wsparcia: bony zasiedleniowe, dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej, staże, bony szkoleniowe.

- Projekt pozakonkursowy realizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego, oś priorytetowa VI, działanie 6.5. Zgłoszony okres realizacji projektu obejmuje cały rok 2017. Celem projektu będzie zwiększenie możliwości zatrudnienia osób w wieku powyżej 29. roku życia.

Projekt skierowany będzie do osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Goleniowie, w wieku powyżej 29. roku życia, znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy (w szczególności dla bezrobotnych pow. 50. roku życia, bezrobotnych kobiet, bezrobotnych osób niepełnosprawnych, długotrwale bezrobotnych oraz nisko wykwalifikowanych). Planowana liczba uczestników projektu wynosi 78 osób bezrobotnych. W projekcie wykorzystane będą następujące instrumenty wsparcia: staże, tworzenie nowych miejsc pracy poprzez refundację kosztów doposażenia / wyposażenia stanowiska pracy, zatrudnienie subsydiowane oraz dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

5. PUP Gryfice:

- Projekt pozakonkursowy pn. „Aktywizacja osób pozostających bez pracy w wieku powyżej 29. roku życia znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy w powiecie gryfickim”, realizowany w ramach RPO WZ, oś priorytetowa VI, działanie 6.5. Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób pozostających bez pracy, w wieku powyżej 29. roku życia, z terenu powiatu gryfickiego. Termin realizacji projektu obejmuje cały rok 2017. Uczestnikami projektu mogą być osoby bezrobotne, zarejestrowane w PUP w Gryficach, w wieku powyżej 29. roku życia, znajdujące się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy (tj. osoby bezrobotne w wieku 50 lat i więcej, bezrobotne kobiety, osoby niepełnosprawne, osoby długotrwale bezrobotne oraz osoby o niskich kwalifikacjach), dla których określono I lub II profil pomocy.

- Projekt pozakonkursowy pn. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie gryfickim”, realizowany w ramach PO WER, oś priorytetowa I, działanie 1.1, poddziałanie 1.1.2. Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych do 29. roku życia pozostających bez pracy w powiecie gryfickim. Termin realizacji projektu obejmuje okres od 1 stycznia 2017 r. do 30 czerwca 2018 r. Projekt jest skierowany do osób młodych w wieku 18 – 29 lat, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gryficach jako osoby bezrobotne, dla których ustalony został I lub II profil pomocy, które nie pracują, nie kształcą się ani nie szkolą (grupa NEET).

6. PUP Gryfino:

- Projekt pn. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie gryfińskim (III)”, realizowany w ramach PO WER. Zgłoszony termin realizacji projektu obejmuje okres od 1 stycznia 2017 r. do 30 czerwca 2018 r. Celem

projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych do 29. roku życia pozostających bez pracy, w tym w szczególności osób, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET). Uczestnikami projektu mogą być osoby bezrobotne zarejestrowane w PUP w Gryfinie, w wieku 18 – 29 lat, dla których ustalono I lub II profil pomocy (zgodnie z art. 33 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy), które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET). Planowana liczba uczestników to 252 osoby bezrobotne, w tym 151 kobiet. Wykorzystane w projekcie narzędzia wsparcia to: staże, szkolenia, bony szkoleniowe, dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej, pośrednictwo pracy.

- Projekt pn. „Aktywizacja osób pozostających bez pracy w wieku powyżej 29. roku życia znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy w powiecie gryfińskim (III)”, realizowany w ramach RPO WZ. Zgłoszony termin realizacji projektu obejmuje cały rok 2017. Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób powyżej 29. roku życia znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy. Projekt skierowany jest do osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gryfinie, w wieku powyżej 29. roku życia, znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy (tj. osoby w wieku 50 lat i więcej, kobiety, osoby niepełnosprawne, osoby długotrwale bezrobotne, osoby nisko wykwalifikowane), dla których ustalono I lub II profil pomocy (zgodnie z art. 33 ustawy z dn. 20.04.2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy). Planowana liczba uczestników projektu to 270 osób, w tym 162 kobiety. Planowane w projekcie formy wsparcia to: staże, szkolenia, dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej, pomoc w znalezieniu zatrudnienia, refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy.

7. PUP Kamień Pomorski:

- Projekt realizowany w ramach PO WER, działanie 1.1, poddziałanie 1.1.2. Projekt skierowany jest do 110 osób bezrobotnych w wieku 18 – 29 lat, zarejestrowanych w PUP w Kamieniu Pomorskim, które nie uczestniczą w kształceniu lub szkoleniu (tzw. kategoria NEET). Wykorzystane w projekcie narzędzia wsparcia to: Indywidualne Plany Działań, pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej, staże, prace interwencyjne.

- Projekt realizowany w ramach RPO WZ, oś priorytetowa VI, działanie 6.5. Projekt skierowany jest do 120 osób bezrobotnych powyżej 29 roku życia zarejestrowanych

w PUP w Kamieniu Pomorskim, znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, dla których zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy określono II profil pomocy. W ww. projekcie wykorzystane będą następujące narzędzia wsparcia: Indywidualne Plany Działań, pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej, staże, prace interwencyjne, refundacje kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy.

8. PUP Kołobrzeg:

- Projekt pozakonkursowy w ramach PO WER, oś priorytetowa I, działanie 1.1, poddziałanie 1.1.2. Głównym celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych do 29. roku życia z terenu powiatu kołobrzесьkiego. Projekt skierowany jest do osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Kołobrzegu, w wieku 18 – 29 lat, o niskich kwalifikacjach zawodowych, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu, ponadto uczestnicy powinni być zakwalifikowani do I lub II profilu pomocy (zgodnie z art. 33 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy). W projekcie weźmie udział 119 osób. Instrumenty wsparcia wykorzystane w projekcie to: staże, prace interwencyjne, środki na wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy dla skierowanej osoby bezrobotnej.

- Projekt pozakonkursowy w ramach RPO WZ, oś priorytetowa VI, działanie 6.5. Projekt ma na celu zwiększenie możliwości zatrudnienia osób w wieku powyżej 29. roku życia z terenu powiatu kołobrzесьkiego. Projekt skierowany jest do osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Kołobrzegu, w wieku powyżej 29. roku życia, znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy (tj. bezrobotni w wieku 50 lat i więcej, bezrobotne kobiety, bezrobotne osoby niepełnosprawne, osoby długotrwale bezrobotne oraz nisko wykwalifikowane), dla których określono I lub II profil pomocy. Przewidywana liczba uczestników projektu to 117 osób. W projekcie wykorzystane będą następujące formy wsparcia: staże, prace interwencyjne, środki na wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy dla skierowanej osoby bezrobotnej.

9. PUP Łobez:

- Projekt pozakonkursowy pn. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie łobeskim (III)”, realizowany w ramach PO WER, oś priorytetowa I, działanie 1.1, poddziałanie 1.1.2. Zgłoszony okres realizacji projektu to cały rok

2017. Głównym celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych, a służyć temu będą takie instrumenty rynku pracy jak: staże, szkolenia oraz dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej. Projekt skierowany jest do 150 osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Łobzie (w tym do 96 kobiet), w wieku do 29. roku życia, nie uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu (w trybie stacjonarnym), należących do I lub II profilu pomocy.

- Projekt pozakonkursowy pn. „Aktywizacja osób pozostających bez pracy w wieku powyżej 29. roku życia znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy w powiecie łobeskim (III)”, realizowany w ramach RPO WZ, oś priorytetowa VI, działanie 6.5. Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób w wieku powyżej 29. roku życia poprzez takie instrumenty rynku pracy jak: staże, szkolenia, refundacje kosztów utworzenia miejsca pracy oraz jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej. Projekt skierowany jest do 120 osób bezrobotnych (w tym do 78 kobiet) zarejestrowanych w PUP w Łobzie, w wieku powyżej 29. roku życia, należących do I lub II profilu pomocy (w szczególności do osób długotrwale bezrobotnych, bezrobotnych powyżej 50 roku życia, bezrobotnych o niskich kwalifikacjach oraz niepełnosprawnych).

10. PUP Myślibórz:

- Projekt pozakonkursowy pn. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie myśliborskim III”, realizowany w ramach PO WER, oś priorytetowa I, działanie 1.1, poddziałanie 1.1.2. Celem głównym projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych do 29. roku życia pozostających bez pracy w powiecie myśliborskim. Zgłoszony termin realizacji projektu obejmuje okres od 1 stycznia 2017 r. do 30 czerwca 2018 r. Projekt skierowany będzie do osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Myśliborzu, w wieku do 29. roku życia. Wykorzystane w projekcie narzędzia wsparcia to: bony szkoleniowe, staże, dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

- Projekt pozakonkursowy pn. „Aktywizacja osób pozostających bez pracy w wieku powyżej 29. roku życia znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy w powiecie myśliborskim III”, realizowany w ramach RPO WZ, oś priorytetowa VI, działanie 6.5. Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób w wieku powyżej 29. roku życia znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy w powiecie myśliborskim. Zgłoszony termin realizacji projektu obejmuje cały rok 2017. Projekt skierowany jest do osób bezrobotnych

zarejestrowanych w PUP w Myśliborzu, w wieku powyżej 29. roku życia, znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy. Wykorzystane w projekcie narzędzia wsparcia to: staże, dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej, szkolenia.

11. PUP Koszalin:

- Projekt pozakonkursowy pn. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie koszalińskim i powiecie miasto Koszalin (III)”, realizowany w ramach PO WER, oś priorytetowa I, działanie 1.1, poddziałanie 1.1.2. Zgłoszony termin realizacji projektu obejmuje okres od 1 stycznia 2017 r. do 30 czerwca 2018 r. Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych do 29. roku życia pozostających bez pracy w powiecie koszalińskim i powiecie miasto Koszalin. W 2017 roku w projekcie będzie uczestniczyło 312 osób młodych (w tym 191 kobiet), zarejestrowanych w PUP w Koszalinie jako bezrobotne (dla których został ustalony I lub II profil pomocy), w wieku 18 – 29 lat, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET). Wykorzystane w projekcie narzędzia wsparcia to: staże, prace interwencyjne, bony zasiedleniowe, dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej, Indywidualne Plany Działań, pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe.

- Projekt pozakonkursowy pn. „Aktywizacja osób pozostających bez pracy w wieku powyżej 29 roku życia znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy w powiecie koszalińskim i powiecie miasto Koszalin – III”, realizowany w ramach RPO WZ, oś priorytetowa VI, działanie 6.5. Zgłoszony termin realizacji projektu obejmuje cały rok 2017. Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób w wieku powyżej 29. roku życia znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy w powiecie koszalińskim i powiecie miasto Koszalin. Projekt jest skierowany do 333 osób bezrobotnych (w tym do 174 kobiet) zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Koszalinie, będących w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, tj. do osób po 50. roku życia, osób niepełnosprawnych, osób długotrwale bezrobotnych, kobiet oraz osób o niskich kwalifikacjach. W projekcie wykorzystane zostaną następujące narzędzia wsparcia: staże, prace interwencyjne, szkolenia, dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej, refundacje kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla osoby bezrobotnej.

12. PUP Police:

- Projekt pn. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie polickim (III)”, realizowany w ramach PO WER, oś priorytetowa I, działanie 1.1, poddziałanie 1.1.2 (pozakonkursowy). Projekt skierowany jest do 110 osób młodych w wieku 18 – 29 lat pozostających bez zatrudnienia, zarejestrowanych w PUP w Policach jako bezrobotne, dla których został ustalony I lub II profil pomocy, które jednocześnie nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET). Udzielenie wsparcia w ramach projektu każdorazowo poprzedzone będzie identyfikacją, ustaleniem potrzeb uczestnika projektu poprzez opracowanie lub aktualizację Indywidualnego Planu Działania, analizę umiejętności, predyspozycji i problemów zawodowych oraz przedstawienie konkretnej oferty aktywizacji zawodowej. Na tej podstawie PUP realizować będzie odpowiednio dobrane usługi i instrumenty rynku pracy. Projekt realizowany będzie w okresie od 01.01.2017 r. do 30.06.2018 r.

- Projekt pn. „Aktywizacja osób pozostających bez pracy w wieku powyżej 29 roku życia znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy w powiecie polickim (III)”, realizowany w ramach RPO WZ 2014 – 2020, oś priorytetowa VI, działanie 6.5, tryb pozakonkursowy. Zgłoszony okres realizacji projektu to cały rok 2017. Zgodnie z założeniami, w projekcie weźmie udział 108 osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Policach, w wieku powyżej 29. roku życia, znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, dla których zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, określono I lub II profil pomocy. W ramach projektu do wszystkich jego uczestników zostaną skierowane instrumenty i usługi rynku pracy służące indywidualizacji wsparcia oraz pomocy w zakresie określenia ścieżki zawodowej, w tym identyfikacja stopnia oddalenia od rynku pracy, kompleksowe i indywidualne pośrednictwo pracy w zakresie wyboru zawodu zgodnego z kwalifikacjami i kompetencjami wspieranej osoby lub poradnictwo zawodowe w zakresie planowania rozwoju kariery zawodowej, w tym podnoszenia lub uzupełniania kompetencji i kwalifikacji zawodowych.

13. PUP Pyrzyce:

- Projekt realizowany w trybie pozakonkursowym w ramach RPO WZ (oś priorytetowa VI, działanie 6.5), pn. „Aktywizacja osób pozostających bez pracy w wieku powyżej 29 roku życia znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy w powiecie pyrzyckim (III)”. Zgłoszony okres realizacji projektu to cały

rok 2017. Głównym celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób powyżej 29. roku życia pozostających bez pracy, zarejestrowanych w PUP w Pyrzycach. Planowana liczba uczestników to 140 osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP, w wieku powyżej 29. roku życia, objętych I lub II profilem pomocy, które znajdują się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy. Planowana liczba kobiet w projekcie to 80 osób. W projekcie wykorzystane będą takie narzędzia wsparcia jak: staże, dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej, pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, Indywidualne Plany Działań, doposażenia / wyposażenia stanowisk pracy.

- Projekt pn. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie pyrzyckim (III)”. Projekt będzie realizowany w ramach PO WER, oś priorytetowa I, działanie 1.1, poddziałanie 1.1.2. Zgłoszony termin realizacji projektu to cały rok 2017. Głównym celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych do 29. roku życia pozostających bez pracy w powiecie pyrzyckim. Planowana liczba uczestników to 110 osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP, w wieku do 29. roku życia, objętych I lub II profilem pomocy, które znajdują się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy. Planowany udział kobiet w projekcie to 60 osób. W projekcie wykorzystane będą następujące formy wsparcia: staże, dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej, pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe oraz Indywidualne Plany Działań. Projekt realizowany będzie w trybie pozakonkursowym.

14. PUP Sławno:

- Projekt pozakonkursowy pn. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie sławieńskim (III)”, realizowany w ramach PO WER, oś priorytetowa I, działanie 1.1, poddziałanie 1.1.2. Zgłoszony termin realizacji projektu obejmuje cały rok 2017. Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych poniżej 30. roku życia pozostających bez pracy w powiecie sławieńskim. Uczestnikami projektu będą osoby w wieku 18 – 29 lat, zarejestrowane w PUP w Sławnie jako osoby bezrobotne (dla których został ustalony I lub II profil pomocy), które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. grupa NEET). Planowana liczba uczestników projektu to 185 osób. Wykorzystane w projekcie instrumenty rynku pracy to: staże, dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej, zwroty kosztów przejazdu do miejsca zatrudnienia.

- Projekt pozakonkursowy pn. „Aktywizacja osób pozostających bez pracy w wieku powyżej 29. roku życia znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy w powiecie sławieńskim (III)”, realizowany w ramach RPO WZ, oś priorytetowa VI, działanie 6.5. Zgłoszony termin realizacji projektu obejmuje cały rok 2017. Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób w wieku powyżej 29. roku życia znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy w powiecie sławieńskim. Projekt skierowany jest do osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Sławnie, w wieku powyżej 29. roku życia, znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy (tj. osoby w wieku 50 lat i więcej, kobiety, osoby z niepełnosprawnościami, osoby długotrwale bezrobotne oraz nisko wykwalifikowane), dla których, zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, określono pierwszy lub drugi profil pomocy. Przewidywana liczba uczestników projektu to 170 osób. Wykorzystane w projekcie instrumenty rynku pracy to: staże, dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej, refundacje kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego, zwroty kosztów przejazdu do miejsca zatrudnienia, szkolenia z zakresu przedsiębiorczości.

15. PUP Stargard:

- Projekt pozakonkursowy pn. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie stargardzkim (III)”, realizowany w ramach PO WER, oś priorytetowa I, działanie 1.1, poddziałanie 1.1.2. Projekt skierowany jest do 215 osób bezrobotnych w wieku 18 – 29 lat, w tym osób z niepełnosprawnościami, zarejestrowanych w PUP w Stargardzie, zakwalifikowanych do I lub II profilu pomocy, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET). Głównym celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych do 29. roku życia pozostających bez pracy w powiecie stargardzkim. W ramach projektu realizowane będą następujące zadania: Indywidualne Plany Działania oraz usługi pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego, staże u pracodawcy, bezzwrotne dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej. Projekt skierowany będzie w szczególności do osób znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy, tj. długotrwale bezrobotnych oraz bezrobotnych o niskich kwalifikacjach.

- Projekt pozakonkursowy pn. „Aktywizacja osób pozostających bez pracy w wieku powyżej 29. roku życia znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy w powiecie stargardzkim (III)”. Głównym celem projektu jest zwiększenie

możliwości zatrudnienia osób bezrobotnych w wieku powyżej 29. roku życia, figurujących w rejestrach PUP w Stargardzie. Planowana liczba osób uczestniczących w projekcie to 290 zarejestrowanych bezrobotnych. Ponadto, uczestnicy powinni znajdować się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy (długotrwale bezrobotni, bezrobotni powyżej 50 lat, bezrobotne kobiety, bezrobotne osoby niepełnosprawne oraz bezrobotni o niskich kwalifikacjach) oraz być zakwalifikowani do I lub II profilu pomocy. Projekt realizowany będzie w ramach RPO WZ 2014 – 2020, oś priorytetowa VI, działanie 6.5. W ramach projektu zaplanowano następujące formy wsparcia: Indywidualne Plany Działań, usługi pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego, staże u pracodawcy, dotacje na podjęcie działalności gospodarczej, refundacje kosztów wyposażenia stanowisk pracy, szkolenia.

- „Program Aktywizacja i Integracja”. Program realizowany będzie w okresie od września do listopada 2017 roku na terenie powiatu stargardzkiego. Celem programu jest wzrost aktywności zawodowej i społecznej osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Programem objętych zostanie 10 osób bezrobotnych z terenu powiatu stargardzkiego, dla których określono III profil pomocy, tj. korzystające ze świadczeń pomocy społecznej. Działania przewidziane w ramach programu to: prace społecznie użyteczne, grupowe poradnictwo specjalistyczne oraz grupy wsparcia. Program będzie realizowany we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Stargardzie. Program finansowany będzie ze środków Funduszu Pracy.

16. PUP Szczecin:

- Powiatowy Urząd Pracy w Szczecinie poinformował, iż w 2017 roku będzie przystępował do realizacji projektów w ramach PO WER, RPO WZ oraz rezerwy Ministra. Z uwagi na brak informacji o naborach ogłaszanych w 2017 r. (w momencie zgłaszania zadań do RPDZ/2017), szczegółowych danych nie podano.

17. PUP Szczecinek:

- Projekt pozakonkursowy pn. „Aktywizacja osób pozostających bez pracy w wieku powyżej 29. roku życia znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy w powiecie szczecineckim – III”, realizowany w ramach RPO WZ, oś priorytetowa VI, działanie 6.5. Termin realizacji projektu obejmuje cały rok 2017. Projekt skierowany jest do osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP

w Szczecinku w wieku powyżej 29 lat. Planowana liczba uczestników projektu to 280 osób. Wykorzystane w projekcie formy wsparcia to: IPD, szkolenia zawodowe, staże, środki na podjęcie działalności gospodarczej oraz refundacje wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy.

- Projekt pozakonkursowy pn. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie szczecineckim (III)”, realizowany w ramach PO WER, oś priorytetowa I, działanie 1.1, poddziałanie 1.1.2. Projekt skierowany jest do osób bezrobotnych w wieku 18 – 29 lat, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Szczecinku. Termin realizacji projektu obejmuje cały rok 2017. Planowana liczba uczestników projektu to 310 osób. Planowane formy wsparcia to: bon stażowy, bon zatrudnieniowy, bon szkoleniowy, bon na zasiedlenie, staże i szkolenia.

18. PUP Świdwin:

- Projekt pozakonkursowy realizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego, oś priorytetowa VI, działanie 6.5. Dobór uczestników projektu będzie zgodny z kryteriami określonymi w ogłoszonych naborach. Innych szczegółów dot. ww. projektu PUP w Świdwinie nie wskazał.

- Projekt pozakonkursowy realizowany w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014 – 2020, oś priorytetowa I, działanie 1.1, poddziałanie 1.1.2. Dobór uczestników projektu będzie zgodny z kryteriami określonymi w ogłoszonych naborach. Innych szczegółów dot. ww. projektu PUP w Świdwinie nie wskazał.

- Programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, finansowane ze środków rezerwy Funduszu Pracy. Innych szczegółów dot. realizowanych, ww. programów PUP w Świdwinie nie podał.

19. PUP Świnoujście:

- Projekt pozakonkursowy pn. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie Miasto Świnoujście (III)”, realizowany w ramach PO WER, oś priorytetowa I, działanie 1.1, poddziałanie 1.1.2. Zgłoszony termin realizacji projektu obejmuje okres od 1 stycznia 2017 r. do 30 czerwca 2018 r. Celem projektu jest aktywizacja zawodowa osób, które nie ukończyły 30. roku życia. Uczestnikami projektu mogą być osoby bezrobotne zarejestrowane w PUP w Świnoujściu, które nie ukończyły 30. roku życia oraz nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET), dla których określono I lub II profil pomocy. Wsparciem w ramach projektu zamierza się objąć ok. 50 osób. Planowane instrumenty

wsparcia w projekcie to: staże, bony na zasiedlenie, dotacje na podjęcie działalności gospodarczej i prace interwencyjne.

- Projekt pozakonkursowy pn. „Aktywizacja osób pozostających bez pracy w wieku powyżej 29. roku życia znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy w powiecie mieście Świnoujście”, realizowany w ramach RPO WZ, oś priorytetowa VI, działanie 6.5. Celem projektu jest aktywizacja zawodowa osób powyżej 29. roku życia. Uczestnikami projektu mogą być osoby bezrobotne zarejestrowane w PUP w Świnoujściu, w wieku powyżej 29. roku życia, znajdujące się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy (tj. osoby w wieku 50 lat i więcej, kobiety, osoby niepełnosprawne, osoby długotrwale bezrobotne, osoby nisko wykwalifikowane), dla których określono I lub II profil pomocy. Planowana liczba uczestników projektu to 50 osób. W projekcie wykorzystane zostaną następujące instrumenty rynku pracy: staże, szkolenia, prace interwencyjne, środki na doposażenie stanowiska pracy.

- Program pn. „Strefa kobiet”, realizowany ze środków Funduszu Pracy. Cel programu to aktywizacja zawodowa kobiet, skierowany będzie do wszystkich kobiet zarejestrowanych w PUP w Świnoujściu jako bezrobotne, dla których ustalono III profil pomocy. Wsparciem objętych zostanie 15 kobiet. W ramach projektu będą prowadzone zajęcia z trenerem z zakresu motywacji, ponadto uczestniczki w ramach aktywizacji zawodowej wezmą udział w pracach interwencyjnych.

20. PUP Wałcz:

- Projekt pozakonkursowy pn. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie wałeckim (III)”, realizowany w ramach PO WER, oś priorytetowa I, działanie 1.1, poddziałanie 1.1.2. Zgłoszony termin realizacji projektu obejmuje cały rok 2017. Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych w wieku 18 – 29 lat. Planowana liczba uczestników projektu to 171 osób. Uczestnikami projektu mogą być osoby młode w wieku 18 – 29 lat, zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wałczu jako bezrobotne, należące do I lub II profilu pomocy (zgodnie z art. 33 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy), które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET – młode osoby bezrobotne, przedwcześnie kończące edukację, nie szukające pracy i pozostające z wyboru lub z konieczności na utrzymaniu). Planowane instrumenty wsparcia w projekcie to staże, dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz bony na zasiedlenie.

- Projekt pozakonkursowy pn. „Aktywizacja osób pozostających bez pracy w wieku powyżej 29. roku życia znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy w powiecie wałęckim (III)”, realizowany w ramach RPO WZ, oś priorytetowa VI, działanie 6.5. Zgłoszony termin realizacji projektu obejmuje cały rok 2017. Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób w wieku powyżej 29. roku życia z terenu powiatu wałęckiego. Projekt skierowany jest do osób bezrobotnych, zarejestrowanych w PUP w Wałczu, w wieku powyżej 29. roku życia, znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy (tj. osoby w wieku 50 lat i więcej, kobiety, osoby niepełnosprawne, długotrwale bezrobotne oraz nisko wykwalifikowane), dla których określono I lub II profil pomocy. Planowana liczba uczestników projektu to 180 osób bezrobotnych. W projekcie wykorzystane będą następujące instrumenty rynku pracy: staże, szkolenia zawodowe, dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz refundacje kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy.

Ważnym instrumentem wspierającym pracodawców i ich pracowników w procesie ciągłego podnoszenia własnych kwalifikacji i kompetencji zawodowych jest *Krajowy Fundusz Szkoleniowy*. Stanowi on wydzieloną część Funduszu Pracy, przeznaczoną na dofinansowanie kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców, podejmowanego z inicjatywy lub za zgodą pracodawcy. Celem utworzenia *Krajowego Funduszu Szkoleniowego* jest zapobieganie utracie zatrudnienia przez osoby pracujące z powodu kompetencji nieadekwatnych do wymagań dynamicznie zmieniającej się gospodarki. Zwiększenie inwestycji w potencjał kadrowy powinno poprawić zarówno pozycję firm, jak i samych pracowników na konkurencyjnym rynku pracy.

Pracodawca starający się o dofinansowanie kosztów kształcenia ustawicznego musi wnieść wkład własny w wysokości 20% kosztów, zaś 80% kosztów kształcenia ustawicznego pochodzi ze środków Funduszu. W przypadku mikroprzedsiębiorstwa, tj. pracodawcy zatrudniającego do 10 osób, ze środków KFS można sfinansować 100% kosztów kształcenia ustawicznego. Jednak całość dofinansowana środkami KFS nie może przekroczyć wysokości 300% przeciętnego wynagrodzenia w danym roku na jednego uczestnika.

Środki KFS otrzymane z powiatowego urzędu pracy pracodawca może przeznaczyć na:

1. określenie potrzeb firmy w zakresie kształcenia ustawicznego, które ma być dofinansowane,

2. kursy i studia podyplomowe realizowane z inicjatywy pracodawcy lub za jego zgodą,
3. egzaminy umożliwiające uzyskanie dyplomów potwierdzających nabycie umiejętności, kwalifikacji lub uprawnień zawodowych,
4. badania lekarskie i psychologiczne wymagane do podjęcia kształcenia lub pracy zawodowej po ukończonym szkoleniu,
5. ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków w związku z podjętym kształceniem.

Warto w tym miejscu zaznaczyć, iż podziałem środków Funduszu Pracy na poszczególne powiaty województwa zachodniopomorskiego, jak również podziałem środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego, zajmuje się Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie. Ponadto, WUP w Szczecinie koordynuje na terenie województwa realizację przez Powiatowe Urzędy Pracy programów aktywizacji zawodowej oraz innych fakultatywnych zadań finansowanych z rezerwy Funduszu Pracy pozostającej w dyspozycji ministra właściwego do spraw pracy. Wyspecjalizowane komórki WUP również badają cyklicznie zachodniopomorski rynek pracy, a ze sporządzonych przez nie analiz i opracowań korzystają Powiatowe Urzędy Pracy z terenu woj. zachodniopomorskiego.

W 2017 roku osoby długotrwale bezrobotne, dla których określony został II lub III profil pomocy, kontynuują korzystanie z form pomocy wynikających z realizacji usługi wykonania działań aktywizacyjnych przez wyłonioną agencję zatrudnienia (zgodnie z art. 66d ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy). W województwie zachodniopomorskim działaniami aktywizacyjnymi objętych jest 1 500 osób długotrwale bezrobotnych, skierowanych przez Powiatowe Urzędy Pracy w Białogardzie, Drawsku Pomorskim, Koszalinie, Szczecinie i Świdwinie. Realizacja działań aktywizacyjnych jest przewidziana do 29 grudnia 2017 roku. Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie dokonał procedury wyboru realizatora usługi oraz podpisał z wykonawcą umowę o świadczenie działań aktywizacyjnych.

Narzędzia realizacji

Działania w omawianym obszarze będą realizowane poprzez wykonanie zapisów Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,

a także w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014 – 2020 oraz Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014 – 2020.

Uczestnicy

Osoby bezrobotne i poszukujące pracy zarejestrowane w PUP, pracodawcy zamierzający zatrudnić osoby bezrobotne, pracownicy i pracodawcy korzystający ze środków KFS.

Przewidywane efekty

Wiele osób bezrobotnych w wyniku działań aktywizacyjnych:

- podejmie pracę,
- rozpocznie prowadzenie działalności gospodarczej,
- nabędzie wiedzę nt. zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej,
- nabędzie doświadczenie zawodowe,
- nabędzie określone umiejętności i kwalifikacje zawodowe,
- nabędzie wiedzę dot. metod i sposobów poszukiwania pracy.

Pracodawcy i ich pracownicy nabędą określone umiejętności i kwalifikacje zawodowe dzięki wsparciu ze środków KFS.

Wskaźniki produktu

1. liczba osób bezrobotnych, które rozpoczęły szkolenia (wielkość planowana – 2 642),
2. liczba osób bezrobotnych, które rozpoczęły staż (wielkość planowana – 7 087),
3. liczba osób bezrobotnych, które rozpoczęły prace interwencyjne (wielkość planowana – 1 705),
4. liczba osób bezrobotnych, które rozpoczęły roboty publiczne (wielkość planowana – 2 452),
5. liczba osób bezrobotnych, które rozpoczęły prace społecznie użyteczne (wielkość planowana – 3 070),
6. liczba osób bezrobotnych, które otrzymały dotację na rozpoczęcie działalności gospodarczej (wielkość planowana – 1 694),

7. liczba osób bezrobotnych, które otrzymały bon zatrudnieniowy (wielkość planowana – 128).

Wskaźniki rezultatu (brak wielkości planowanych do osiągnięcia w 2017 roku)

1. liczba osób bezrobotnych, które w wyniku następujących działań aktywizacyjnych podjęły zatrudnienie:
 - a) szkolenia (bony szkoleniowe),
 - b) staże (bony stażowe),
 - c) prace interwencyjne,
 - d) roboty publiczne,
 - e) prace społecznie użyteczne,
 - f) dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej,
 - g) bony zatrudnieniowe.

Realizatorzy zadania

PUP, WUP

Źródło finansowania

FP, RPO WZ, PO WER

3.4.2 Wsparcie systemu oświaty, w tym kształcenia ustawicznego, edukacji przedszkolnej oraz szkolnictwa zawodowego

Cel: Zwiększenie liczby miejsc w placówkach wychowania przedszkolnego dla dzieci w wieku 3-4 lata; rozszerzenie oferty placówek przedszkolnych o zajęcia zwiększające szanse edukacyjne dzieci; doskonalenie kompetencji kluczowych uczniów w zakresie technologii informacyjno – komunikacyjnych, języków obcych, nauk matematyczno – przyrodniczych, kreatywności, innowacyjności i pracy zespołowej, prowadzące do wzmocnienia ich zdolności do przyszłego zatrudnienia; wzrost efektywności kształcenia zawodowego i jego dostosowanie do wymogów regionalnego rynku pracy; wzrost kompetencji osób dorosłych, w szczególności osób o niskich kwalifikacjach i osób starszych w zakresie doskonalenia umiejętności wykorzystywania technologii informacyjno – komunikacyjnych i porozumiewania się w językach obcych.

Planowane działania

Zadania w powyższym zakresie będą polegały na realizacji projektów w ramach następujących Działań Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego: 8.1, 8.2, 8.3, 8.4, 8.5, 8.6, 8.7, 8.8, 8.9, 8.10. W 2017 roku w ramach powyższych Działań wsparciem objęte będą następujące typy projektów:

1. Tworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego dla dzieci w wieku 3 – 4 lata, w tym dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami, w istniejących lub nowo utworzonych ośrodkach wychowania przedszkolnego.
2. Dostosowanie istniejących miejsc wychowania przedszkolnego do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami lub realizacja dodatkowej oferty edukacyjnej i specjalistycznej umożliwiającej dziecku z niepełnosprawnością udział w wychowaniu przedszkolnym poprzez wyrównanie deficytu wynikającego z niepełnosprawności.
3. Rozszerzenie oferty ośrodka wychowania przedszkolnego o dodatkowe zajęcia zwiększające szanse edukacyjne dzieci oraz wyrównujące zdiagnozowane deficyty.
4. Wydłużenie godzin pracy ośrodka wychowania przedszkolnego.
5. Doskonalenie umiejętności, kompetencji lub kwalifikacji nauczycieli ośrodków (placówek) wychowania przedszkolnego do pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym, w tym w szczególności z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
6. Kształcenie u uczniów i słuchaczy kompetencji kluczowych oraz właściwych postaw i umiejętności niezbędnych na rynku pracy.
7. Doskonalenie umiejętności, kompetencji (kompetencji zawodowych) lub kwalifikacji nauczycieli prowadzących kształcenie w zakresie stosowania metod i form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw / umiejętności.
8. Indywidualizacja pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi, w tym ucznia młodszego oraz ucznia zdolnego i wsparcie uczniów zagrożonych przedwczesnym zakończeniem nauki szkolnej.
9. Tworzenie warunków dla nauczania opartego na metodzie eksperymentu.
10. Korzystanie z technologii informacyjno – komunikacyjnych (TIK).
11. Podnoszenie umiejętności oraz uzyskiwanie kwalifikacji zawodowych przez uczniów i słuchaczy szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie

- zawodowe oraz osób dorosłych zainteresowanych z własnej inicjatywy zdobyciem, uzupełnieniem lub podnoszeniem kwalifikacji zawodowych.
12. Tworzenie w szkołach lub placówkach systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe warunków odzwierciedlających naturalne warunki pracy właściwe dla nauczanych zawodów poprzez wyposażenie pracowni lub warsztatów szkolnych placówek szkolnictwa zawodowego.
 13. Rozwój współpracy szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe z ich otoczeniem społeczno – gospodarczym.
 14. Doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli zawodu i instruktorów praktycznej nauki zawodu, związanych z nauczaniem zawodem.
 15. Tworzenie i rozwój ukierunkowanych branżowo centrów kształcenia zawodowego i ustawicznego (CKZiU).
 16. Rozwój doradztwa zawodowego w szkołach i placówkach kształcenia zawodowego.
 17. Szkolenia lub inne formy uzyskiwania kwalifikacji lub zdobywania i poprawy kompetencji cyfrowych, skierowane do osób dorosłych, które z własnej inicjatywy są zainteresowane nabyciem, uzupełnieniem lub podwyższeniem umiejętności, kompetencji lub kwalifikacji w powyższym zakresie.
 18. Szkolenia prowadzące do uzyskiwania kwalifikacji językowych, skierowane do osób dorosłych, które z własnej inicjatywy są zainteresowane nabyciem kwalifikacji w powyższym zakresie.
 19. Programy walidacji i certyfikacji kompetencji uzyskanych poza projektem w zakresie TIK i języków obcych.

Narzędzia realizacji

Działania w ww. obszarze będą realizowane w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014 – 2020, Oś Priorytetowa VIII Edukacja, Działania: 8.1, 8.2, 8.3, 8.4, 8.5, 8.6, 8.7, 8.8, 8.9, 8.10.

Uczestnicy

Typy projektów 1 – 5: dzieci w wieku przedszkolnym, rodzice lub opiekunowie prawni dzieci w wieku przedszkolnym, nauczyciele i pracownicy pedagogiczni ośrodków wychowania przedszkolnego, istniejące ośrodki wychowania przedszkolnego, inne formy wychowania przedszkolnego.

Typy projektów 6 – 10: uczniowie i wychowankowie szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne (z wyłączeniem słuchaczy szkół dla dorosłych), rodzice lub opiekunowie prawni uczniów i wychowanków szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne (z wyłączeniem słuchaczy szkół dla dorosłych), szkoły oraz placówki systemu oświaty (instytucje i kadra pedagogiczna) realizujące kształcenie ogólne (z wyłączeniem szkół dla dorosłych) i ich organy prowadzące, nauczyciele i pracownicy pedagogiczni szkół i placówek systemu oświaty.

Typy projektów 11 – 16: uczniowie i słuchacze szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe, młodociani pracownicy, osoby w wieku powyżej 18 r.ż., szkoły i placówki (instytucje i kadra pedagogiczna) prowadzące kształcenie zawodowe (z wyłączeniem szkół dla dorosłych), nauczyciele prowadzący kształcenie ogólne w szkołach i placówkach kształcenia zawodowego, nauczyciele przedmiotów zawodowych, instruktorzy praktycznej nauki zawodu, partnerzy społeczno – gospodarczy, pracodawcy.

Typy projektów 17 – 19: osoby w wieku 18 lat i więcej, zamierzające uczestniczyć z własnej inicjatywy w szkoleniach i kursach w zakresie kształtowania kompetencji informatycznych oraz porozumiewania się w językach obcych, w szczególności osoby w wieku powyżej 50. roku życia oraz osoby o niskich kwalifikacjach.

Przewidywane efekty

Działania realizowane w ramach projektów typu 1 – 5 przyczynią się m. in. do: zwiększenia liczby miejsc dla dzieci w istniejących lub nowo utworzonych ośrodkach wychowania przedszkolnego, rozszerzenia oferty ośrodków wychowania przedszkolnego o dodatkowe zajęcia edukacyjne dla dzieci, wydłużenia godzin pracy ośrodków wychowania przedszkolnego.

Działania podejmowane w ramach projektów typu 6 – 10 wykształcą u uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych (prowadzących kształcenie ogólne) kompetencje kluczowe oraz umiejętności niezbędne na rynku pracy, ponadto działania projektowe będą ukierunkowane na m. in. indywidualizację pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi, doskonalenie umiejętności nauczycieli prowadzących kształcenie ogólne, korzystanie z technologii informacyjno – komunikacyjnych.

Działania projektowe typu 11 – 16 przyczynią się m. in. do: podnoszenia umiejętności i kwalifikacji zawodowych uczniów szkół prowadzących kształcenie zawodowe, wyposażenia pracowni lub warsztatów szkolnych placówek szkolnictwa

zawodowego, doskonalenia umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli przedmiotów zawodowych i instruktorów praktycznej nauki zawodu.

Działania podejmowane w ramach projektów typu 17 – 19 wesprą rozwój kształcenia ustawicznego wśród osób dorosłych, poprzez szkolenia lub inne formy uzyskiwania kwalifikacji w obszarze technologii informacyjno – komunikacyjnych oraz porozumiewania się w językach obcych.

Wskaźniki produktu

1. liczba dzieci objętych w ramach programu dodatkowymi zajęciami zwiększającymi ich szanse edukacyjne w edukacji przedszkolnej (wielkość planowana – 1 682, dot. naboru z 2017 r. w ramach Działania 8.1),
2. liczba miejsc wychowania przedszkolnego dofinansowanych w programie (wielkość planowana – 1 682, dot. naboru z 2017 r. w ramach Działania 8.1),
3. liczba nauczycieli ośrodków wychowania przedszkolnego objętych wsparciem w programie (wielkość planowana – 546, dot. naboru z 2017 r. w ramach Działania 8.1),
4. liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych w programie (wielkość planowana – nie określono, wskaźnik dot. typów projektów 6 – 10),
5. liczba osób uczestniczących w pozaszkolnych formach kształcenia w programie (wielkość planowana – 3 362, dot. naboru z 2017 r. w ramach Działania 8.6),
6. liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawcy (wielkość planowana – 3 508, dot. naboru z 2017 r. w ramach Działania 8.6),
7. liczba osób o niskich kwalifikacjach, objętych wsparciem w programie (wielkość planowana – 1 159, dot. naboru z 2017 r. w ramach Działania 8.10).

Wskaźniki rezultatu

1. liczba nauczycieli ośrodków wychowania przedszkolnego, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu (wielkość planowana – 502, dot. naboru z 2017 r. w ramach Działania 8.1),
2. wzrost liczby dzieci objętych wsparciem w ramach edukacji przedszkolnej (wielkość planowana – nie określono (%)),

3. liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje kluczowe po opuszczeniu programu (wielkość planowana – 85%, wskaźnik dot. typów projektów 6 – 10),
4. liczba osób, które uzyskały kwalifikacje w ramach pozaszkolnych form kształcenia (wielkość planowana – 1 042, dot. naboru z 2017 r. w ramach Działania 8.6),
5. liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wykorzystujących doposażenie zakupione dzięki EFS (wielkość planowana – 34, dot. naboru z 2017 r. w ramach Działania 8.6),
6. liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu (wielkość planowana – 323, dot. naboru z 2017 r. w ramach Działania 8.6),
7. liczba osób o niskich kwalifikacjach, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu (wielkość planowana – 707, dot. naboru z 2017 r. w ramach Działania 8.10).

Realizatorzy zadania

Typy projektów 1 – 5:

1. Wszystkie formy prawne zgodnie z klasyfikacją form prawnych podmiotów gospodarki narodowej, określonych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 30 listopada 2015 r. w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej, wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń.
2. Osoby fizyczne prowadzące działalność oświatową na podstawie przepisów odrębnych.
3. Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, jednostki organizacyjne JST (dot. projektów w ramach Działania 8.5).

Typy projektów 6 – 10:

1. Organy prowadzące szkół i placówek systemu oświaty realizujące kształcenie ogólne (z wyłączeniem szkół dla dorosłych).
2. Organizacje pozarządowe prowadzące działalność statutową w zakresie edukacji.
3. Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, jednostki organizacyjne JST (dot. projektów w ramach Działania 8.5).

Typy projektów 11 – 16:

1. Wszystkie formy prawne zgodnie z klasyfikacją form prawnych podmiotów gospodarki narodowej, określonych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 30 listopada 2015 r. w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej, wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń.
2. Osoby fizyczne prowadzące działalność oświatową na podstawie przepisów odrębnych.
3. Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, jednostki organizacyjne JST (dot. projektów w ramach Działania 8.9).

Typy projektów 17 – 19:

1. Wszystkie formy prawne zgodnie z klasyfikacją form prawnych podmiotów gospodarki narodowej, określonych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 30 listopada 2015 r. w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej, wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń.
2. Osoby fizyczne prowadzące działalność oświatową na podstawie przepisów odrębnych.

Źródło finansowania

RPO WZ

3.4.3 Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości

Cel: Promocja oraz wspieranie inicjatyw i rozwiązań zmierzających do tworzenia nowych miejsc pracy oraz budowy postaw kreatywnych służących rozwojowi przedsiębiorczości i samozatrudnienia. Rozwój aktywności zawodowej mieszkańców regionu w obszarze przedsiębiorczości.

Planowane działania

Działania w zakresie promocji postaw przedsiębiorczych i samozatrudnienia będą realizowane poprzez kampanie informacyjne oraz spotkania i warsztaty grupowe. Zainteresowane osoby będą miały możliwość skorzystania z odpowiednich szkoleń

umożliwiających uzyskanie wiedzy z zakresu przedsiębiorczości oraz nabycie praktycznych umiejętności związanych z założeniem i prowadzeniem działalności gospodarczej. W ramach działań w omawianym obszarze osoby spełniające określone kryteria otrzymają dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Pracodawcy zamierzający zatrudnić osoby bezrobotne będą mieli możliwość ubiegania się o dofinansowanie wyposażenia stanowiska pracy oraz o refundację kosztów zatrudnienia osoby bezrobotnej, co niewątpliwie również przyczyni się do wsparcia rozwoju przedsiębiorczości w regionie.

Wiele działań ułatwiających zainteresowanym osobom podejmowanie własnej działalności gospodarczej w 2017 roku będzie realizowanych w ramach projektów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego oraz Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój.

W ramach Działania 6.4 RPO WZ w 2017 roku realizowane będą projekty wspierające osoby zamierzające rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej poprzez doradztwo i szkolenia z zakresu uzyskania wiedzy i umiejętności niezbędnych do podjęcia działalności gospodarczej oraz szkolenia w zakresie efektywnego wykorzystania pożyczki, w okresie do 12 miesięcy od dnia rozpoczęcia działalności gospodarczej.

W ramach Działania 6.5 RPO WZ w 2017 roku będą realizowane projekty pozakonkursowe, w ramach których zainteresowane osoby bezrobotne, po spełnieniu określonych kryteriów, otrzymają dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej. W ramach powyższego Działania dostępne będą również inne formy wsparcia, jak m. in. staże, szkolenia, prace interwencyjne. Szczegółowe informacje dot. realizacji projektów pozakonkursowych w ramach Działania 6.5 zostały opisane w podrozdziale pn. *Aktywizacja osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy*.

W ramach Poddziałania 1.1.2 PO WER w 2017 roku będą realizowane projekty pozakonkursowe, w ramach których osoby bezrobotne do 29 roku życia, które nie uczestniczą w kształceniu lub szkoleniu, będą miały możliwość uzyskania dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej. W ramach powyższego Poddziałania dla osób młodych dostępne będą również inne formy wsparcia, jak m. in. staże, bony zasiedleniowe, prace interwencyjne, szkolenia. Szczegółowe informacje dot. realizacji projektów pozakonkursowych w ramach Poddziałania 1.1.2 zostały opisane w podrozdziale pn. *Aktywizacja osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy*.

Narzędzia realizacji

Realizacja wyżej wymienionych działań w obszarze przedsiębiorczości będzie odbywać się poprzez: wykonanie zapisów Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy; w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego, Działania: 6.4, 6.5 oraz w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, Działanie 1.1, Poddziałanie 1.1.2.

Uczestnicy

Osoby bezrobotne lub bierne zawodowo, zainteresowane rozpoczęciem własnej działalności gospodarczej, spełniające określone kryteria dla uzyskania powyższego wsparcia; pracodawcy zamierzający skorzystać z refundacji kosztów wyposażenia stanowiska pracy lub refundacji kosztów zatrudnienia osób bezrobotnych.

Przewidywane efekty

Realizacja opisanych działań spowoduje wzrost zainteresowania możliwością rozpoczęcia i prowadzenia własnej działalności gospodarczej. Zainteresowane osoby wezmą udział w szkoleniach z zakresu przedsiębiorczości, gdzie uzyskają niezbędną wiedzę i umiejętności praktyczne dotyczące założenia działalności gospodarczej. Usługi doradcze przyczynią się do podwyższenia zdolności interpersonalnych, organizacyjnych i przedsiębiorczych wśród uczestników. Dzięki udzielanym dotacjom na rozpoczęcie działalności gospodarczej, dokonywanym refundacjom wyposażenia stanowisk pracy oraz refundacjom kosztów zatrudnienia wiele osób bezrobotnych uzyska zatrudnienie.

Wskaźniki produktu

1. liczba osób skierowanych na szkolenia i kursy z zakresu przedsiębiorczości (wielkość planowana – 1 401),
2. liczba osób, którym udzielono dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej (wielkość planowana – 1 694),
3. liczba udzielonych refundacji na wyposażenie bądź wyposażenie stanowiska pracy (wielkość planowana – 1 013).

Wskaźniki rezultatu

1. liczba osób, które uzyskały zatrudnienie dzięki otrzymaniu dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej (wielkość planowana – 1 694),

2. liczba osób, które uzyskały zatrudnienie dzięki wsparciu pracodawców poprzez wyposażenie bądź doposażenie stanowiska pracy (wielkość planowana – 1 013).

Realizatorzy zadania

PUP, podmioty realizujące projekty w ramach Działania 6.4 RPO WZ, WUP – Instytucja Pośrednicząca

Źródło finansowania

FP, RPO WZ, PO WER

3.4.4 Realizacja poradnictwa zawodowego

Cel: Przeciwdziałanie bezrobociu poprzez świadczenie usług poradnictwa zawodowego; wsparcie rozwoju aktualnej informacji zawodowej w województwie; świadczenie poradnictwa zawodowego na rzecz pracodawców oraz ich pracowników; zapewnienie w regionie swobodnego dostępu do informacji o usługach Publicznych Służb Zatrudnienia; rozwój kompetencji zawodowych oraz interpersonalnych pracowników Publicznych Służb Zatrudnienia; wsparcie i przygotowanie studentów, absolwentów i doktorantów szkół wyższych do lepszego radzenia sobie w poszukiwaniu pracy; podniesienie jakości i dostępności poradnictwa zawodowego w województwie.

Planowane działania

Wydział Poradnictwa Zawodowego Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Szczecinie będzie realizował szereg działań aktywizacyjnych skierowanych zarówno do osób bezrobotnych, jak również do osób niezarejestrowanych w urzędach pracy. Wsparciem objęci zostaną również pracodawcy i ich pracownicy. Szczegółowe działania realizowane w 2017 roku przez *Wydział Poradnictwa Zawodowego* to:

1. Przeciwdziałanie bezrobociu poprzez koordynowanie i świadczenie usług poradnictwa zawodowego w województwie, polegających na udzielaniu osobom zarejestrowanym i niezarejestrowanym w PUP pomocy w rozwiązywaniu problemów zawodowych, dotyczących trudności z wyborem lub zmianą zawodu, wyborem miejsca pracy, planowaniem rozwoju zawodowego, wyborem kierunku kształcenia lub szkolenia, a także braku umiejętności poszukiwania pracy oraz obniżonej motywacji w zakresie aktywności zawodowej. Przy wykonywaniu usługi

poradnictwa zawodowego przez Biura CliPKZ w Szczecinie i Koszalinie wykorzystywane będą standaryzowane narzędzia ułatwiające wybór zawodu, zmianę kwalifikacji, podjęcie lub zmianę zatrudnienia, np. Kwestionariusz Zainteresowań Zawodowych, test Performen-Se, Achtnich, WKP i inne. Kontynuowana będzie również współpraca oraz wsparcie Powiatowych Urzędów Pracy w prowadzeniu poradnictwa zawodowego przez świadczenie wyspecjalizowanych usług w zakresie planowania kariery zawodowej na rzecz bezrobotnych i poszukujących pracy, w tym pomoc w realizacji Indywidualnych Planów Działań, prowadzenie zajęć warsztatowych rozwijających umiejętności pozazawodowe oraz spotkań informacyjnych. W 2017 roku prowadzona będzie też współpraca z instytucjami rynku pracy oraz oświaty w celu integrowania działań doradczych kierowanych do różnych grup odbiorców. Łączenie działań doradców zawodowych ze szkół, struktur OHP, poradni psychologiczno – pedagogicznych, akademickich biur karier, urzędów pracy i innych instytucji we wspólną sieć efektywnej współpracy, pozwoli na wymianę doświadczeń i dobrych praktyk oraz wdrażanie nowych metod pracy doradcy zawodowego.

2. Zapewnienie systematycznego wsparcia dla rozwoju aktualnej informacji zawodowej w województwie zachodniopomorskim, poprzez gromadzenie, opracowywanie i aktualizowanie informacji zawodowych, pomocnych w aktywnym poszukiwaniu pracy i udostępnianie ich między innymi klientom Powiatowych Urzędów Pracy i Akademickich Biur Karier, a także upowszechnianie ich na terenie województwa.
3. Pomoc pracodawcy krajowemu w regionie, w jego własnym rozwoju zawodowym lub rozwoju zawodowym jego pracowników, poprzez świadczenie indywidualnych porad zawodowych, a także informowanie o możliwościach i zakresie pomocy świadczonej przez PSZ.
4. Upowszechnienie wiedzy na temat wsparcia oferowanego przez Wojewódzki Urząd Pracy i Powiatowe Urzędy Pracy osobom zarejestrowanym i niezarejestrowanym w urzędzie oraz pracodawcom; bieżące informowanie klientów o ofercie i usługach świadczonych przez Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie oraz o formach wsparcia i zakresie pomocy oferowanej przez Powiatowe Urzędy Pracy z terenu woj. zachodniopomorskiego.

5. Prowadzenie działań o charakterze metodyczno – szkoleniowym, w celu rozwoju i wzmacniania kompetencji zawodowych oraz interpersonalnych pracowników Publicznych Służb Zatrudnienia, poprzez:
 - identyfikację i analizę potrzeb szkoleniowych pracowników Publicznych Służb Zatrudnienia,
 - przygotowywanie planów i programów szkoleniowych,
 - realizację szkoleń oraz ocenę efektów i mierników.
6. Wsparcie i przygotowanie studentów, absolwentów i doktorantów szkół wyższych do lepszego radzenia sobie w poszukiwaniu i podejmowaniu pracy.
7. Realizacja działań zmierzających do podniesienia jakości, efektywności i dostępności poradnictwa zawodowego w województwie zachodniopomorskim, a także uświadomienia roli poradnictwa zawodowego w planowaniu kariery zawodowej, poprzez m.in.:
 - promocję i upowszechnianie działań doradczych wśród organu prowadzącego szkołę, dyrektorów szkół oraz opiekunów (tj. nauczycieli i pedagogów szkolnych),
 - wymianę doświadczeń zawodowych, informacji merytorycznych oraz tzw. dobrych praktyk w zakresie poradnictwa zawodowego,
 - bieżącą wymianę informacji o podejmowanych przedsięwzięciach i działaniach własnych w obszarze poradnictwa zawodowego,
 - wspieranie wspólnych przedsięwzięć i udział w organizowanych spotkaniach, warsztatach, konferencjach związanych z regionalnym rynkiem pracy i edukacją.

Narzędzia realizacji

- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 645 ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy (Dz. U. poz. 667);
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania z 7 sierpnia 2014 r. (Dz. U. poz.1145);
- Rozporządzenia wykonawcze z zakresu instrumentów rynku pracy;
- Standaryzowane narzędzia diagnostyczne służące do badania uzdolnień, predyspozycji, zainteresowań i kompetencji;

- Bank programów porad grupowych i spotkań informacyjnych;
- Zasoby informacji zawodowych;
- Umowa zawarta pomiędzy ministrem właściwym do spraw pracy a Zarządem Województwa na podstawie art. 109 ust. 7a ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 645 ze zm.) na dofinansowanie w 2017 r. ze środków Funduszu Pracy części zadań realizowanych przez wojewódzkie urzędy pracy;
- Programy szkoleń m. in.: Program „Szukam pracy”, „Stosowanie Kwestionariusza Zainteresowań Zawodowych”, „Profilowanie pomocy dla osób bezrobotnych”, „Narzędzie do Badania Kompetencji”;
- Umowa i Regulamin Partnerstwa Lokalnego na Rzecz Rozwoju Doradztwa Edukacyjno – Zawodowego w woj. zachodniopomorskim.

Uczestnicy

- Osoby zarejestrowane oraz niezarejestrowane w PUP (w tym m. in. studenci, absolwenci i doktoranci szkół wyższych, osadzeni oraz wychowankowie ośrodków penitencjarnych, klienci ośrodków pomocy społecznej);
- Doradcy zawodowi ze szkół, PUP, OHP i Poradni Psychologiczno – Pedagogicznych;
- Pedagodzy szkolni i nauczyciele;
- Akademickie Biura Karier;
- Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej;
- Pracodawcy działający na terenie województwa zachodniopomorskiego i / lub ich pracownicy;
- Pracownicy WUP w Szczecinie oraz PUP z terenu woj. zachodniopomorskiego;
- Instytucje i partnerzy rynku pracy woj. zachodniopomorskiego;
- Szkoły wyższe z terenu woj. zachodniopomorskiego.

Przewidywane efekty

Klienci korzystający z usług poradnictwa indywidualnego lub grupowego świadczonego przez Biura CliPKZ zdobędą praktyczne umiejętności poszukiwania pracy oraz wykształcą w sobie aktywne postawy ułatwiające poruszanie się po rynku pracy i podejmowanie indywidualnych decyzji edukacyjnych i zawodowych. Przeprowadzone

zajęcia w zakresie rozwoju osobistego podniosą atrakcyjność uczestniczących w nich osób w oczach potencjalnych pracodawców.

Rezultatem współpracy *Wydziału Poradnictwa Zawodowego* z instytucjami i organizacjami, które realizują usługi poradnictwa zawodowego, będzie usprawnienie systemu pomocy oraz szerokie wsparcie osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, często zagrożonych trwałym bezrobociem i wykluczeniem społecznym.

Odbiorcy usług w zakresie informacji zawodowej poszerzą wiedzę nt. świata zawodów, szeroko rozumianych potrzeb rynku pracy, możliwości zdobywania i podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Dzięki temu zwiększą swoją świadomość na temat roli kształcenia we współczesnym świecie.

W wyniku indywidualnych porad doradczych oraz przeprowadzonych badań zainteresowań i uzdolnień zawodowych, w tym badań psychologicznych, pracodawca oraz jego pracownicy nabędą umiejętność radzenia sobie w sytuacji dynamicznych zmian społecznych i gospodarczych, tj. umiejętności aktywnego i elastycznego planowania własnego rozwoju zawodowego oraz funkcjonowania na rynku pracy. Działania wspierające pracodawców będą polegały również na umożliwieniu pracodawcom w regionie dostępu do bieżących informacji o usługach urzędów pracy, w szczególności o zasadach pośrednictwa pracy oraz o możliwościach i zakresie pomocy, jaką można uzyskać we właściwym Powiatowym Urzędzie Pracy.

Oprócz pracodawców, wszyscy pozostali klienci *Wydziału Poradnictwa Zawodowego* na bieżąco będą informowani o ofercie i usługach świadczonych przez Wojewódzki Urząd Pracy oraz o formach wsparcia i zakresie pomocy oferowanej przez Powiatowe Urzędy Pracy. Poprzez aktywny udział kadry doradców zawodowych z Biur CliPKZ w Szczecinie i Koszalinie, uczestnicy targów, giełd, seminariów, spotkań i innych imprez masowych, uzyskają dostęp do informacji o usługach i zakresie pomocy świadczonej przez Publiczne Służby Zatrudnienia. Ponadto wzrośnie świadomość wśród mieszkańców województwa na temat roli PSZ w przeciwdziałaniu bezrobociu w regionie.

Wsparcie dla pracowników Wojewódzkiego Urzędu Pracy oraz Powiatowych Urzędów Pracy z terenu woj. zachodniopomorskiego, polegające na objęciu ich działaniami o charakterze metodycznym – szkoleniowym w zakresie usług rynku pracy, przyczyni się do podniesienia kompetencji zawodowych pracowników PSZ.

Działania Partnerstwa Lokalnego na Rzecz Rozwoju Doradztwa Edukacyjno-Zawodowego w województwie zachodniopomorskim (Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie jest liderem Partnerstwa) przyczynią się do upowszechnienia roli

poradnictwa zawodowego oraz informacji o usługach organów zatrudnienia i innych partnerów rynku pracy w województwie zachodniopomorskim. Działania w ww. zakresie będą polegały również na propagowaniu idei świadomego planowania własnej kariery zawodowej.

W wyniku współpracy ze szkołami wyższymi nastąpi wspieranie inicjatyw podejmowanych na rzecz rozwoju, promocji i szerszego dostępu do usług doradczych, ponadto wypracowana zostanie efektywna współpraca instytucji rynku pracy ze szkołami wyższymi. Działania w ww. zakresie uświadomią studentom, absolwentom i doktorantom szkół wyższych, iż wybór zawodu i planowanie dróg dalszego kształcenia jest inwestycją w przyszłość zarówno dla jednostki, społeczeństwa, gospodarki i całego kraju.

Wskaźniki produktu

1. liczba przeprowadzonych rozmów doradczych w ramach porady indywidualnej (wielkość planowana – 760),
2. liczba osób korzystających z usług Centrów Informacji i Planowania Kariery Zawodowej (wielkość planowana – 12 900),
3. liczba wykonanych testów w zakresie diagnozy zawodowej (wielkość planowana – 125),
4. liczba przeprowadzonych porad grupowych (wielkość planowana – 45),
5. liczba pracodawców / związków pracodawców, którzy otrzymają propozycję świadczenia poradnictwa zawodowego na rzecz pracodawców oraz ich pracowników (wielkość planowana – 300),
6. liczba pracodawców, którzy złożą wnioski o udzielenie pomocy w rozwoju zawodowym (wielkość planowana – 5),
7. liczba opracowanych i zaktualizowanych materiałów informacyjnych o usługach organów zatrudnienia oraz innych partnerów rynku (wielkość planowana – 3),
8. liczba spotkań / konferencji zorganizowanych w województwie (wielkość planowana – 3),
9. liczba zorganizowanych szkoleń dla pracowników WUP w Szczecinie oraz PUP z terenu woj. zachodniopomorskiego (wielkość planowana – 5),
10. liczba uczestników zorganizowanych szkoleń (wielkość planowana – 84),
11. liczba opracowanych / zaktualizowanych materiałów informacyjnych dot. informacji zawodowej (wielkość planowana – 20),
12. liczba osób korzystających z informacji zawodowej (wielkość planowana – 10 000),

13. liczba imprez masowych (targów, giełd, spotkań), podczas których pracownicy CliPKZ będą informować o usługach PSZ (wielkość planowana – 14).

Wskaźniki rezultatu miękkie

1. podniesienie wiedzy i zdobycie nowych umiejętności w zakresie poszukiwania pracy i autoprezentacji,
2. zmiana sposobu myślenia i wzrost motywacji do własnej aktywności zawodowej w obszarze rynku pracy i / lub kształcenia zawodowego,
3. poprawa jakości świadczonych usług w obszarze poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej, dzięki wymianie doświadczeń pomiędzy doradcami zawodowymi i pracownikami instytucji rynku pracy, edukacji, pomocy społecznej, więziennictwa,
4. wzmocnienie rozwoju zawodowego pracodawców oraz ich pracowników,
5. zwiększenie świadomości pracodawców oraz ich pracowników w zakresie możliwości udzielania wsparcia przez PSZ,
6. poszerzenie wiedzy nt. świata zawodów, szeroko rozumianych potrzeb rynku pracy, możliwości zdobywania i podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
7. zwiększenie świadomości na temat roli kształcenia ustawicznego we współczesnym świecie,
8. wzbogacenie warsztatu pracy pracowników PUP i Akademickich Biur Karier w zakresie zasobów informacji zawodowych,
9. poszerzenie wiedzy nt. usług i instrumentów świadczonych przez urzędy pracy, a także obszarów pomocy oferowanych przez Powiatowe Urzędy Pracy swoim klientom,
10. podwyższenie / uzupełnienie wiedzy i umiejętności wśród przedstawicieli instytucji i partnerów rynku pracy w zakresie usług rynku pracy i świadomego planowania oraz rozwoju własnej kariery zawodowej,
11. nabycie przez pracowników PSZ umiejętności w zakresie stosowania standaryzowanych narzędzi diagnostycznych służących do badania uzdolnień, predyspozycji, zainteresowań i kompetencji.

Realizatorzy zadania

WUP, PUP, Ochotnicze Hufce Pracy, Akademickie Biura Karier

Źródło finansowania

FP, Budżet WUP

3.4.5 Prowadzenie badań i analiz oraz diagnozowanie regionalnego rynku pracy

Cel: Prowadzenie, publikowanie i upowszechnianie badań i analiz na regionalnym rynku pracy, monitorowanie i udostępnianie wskaźników i zmiennych z zakresu regionalnego rynku pracy, systematyczna obserwacja rynku pracy pod kątem kształtowania się popytu i podaży siły roboczej w przekroju zawodowym, prognozowanie trendów rozwojowych w regionalnej gospodarce.

Planowane działania

Działania w omawianym obszarze będą realizowane przez wyspecjalizowane komórki Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Szczecinie – *Wydział Badań i Analiz* oraz funkcjonujące w ramach tego wydziału *Zachodniopomorskie Obserwatorium Rynku Pracy*, a także przez *Wydział Regionalnej Polityki Rynku Pracy*.

W 2017 roku *Wydział Badań i Analiz* będzie wykonywał następujące zadania:

1. Opracowywanie badań i analiz rynku pracy:

- „Analiza rynku pracy województwa zachodniopomorskiego w 2016 roku”,
- „Bezrobotni niepełnosprawni i niepełnosprawni poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu w województwie zachodniopomorskim w 2016 roku”,
- „Poradnictwo zawodowe, kluby pracy, szkolenie bezrobotnych i poszukujących pracy, staż i przygotowanie zawodowe w miejscu pracy w województwie zachodniopomorskim w 2016 roku”,
- „Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy województwa zachodniopomorskiego w 2016 roku”,
- „Bezrobocie na terenach wiejskich województwa zachodniopomorskiego w 2016 roku”,
- „Sytuacja osób młodych na rynku pracy w województwie zachodniopomorskim w 2016 roku”,
- „Bezrobocie rejestrowane w gminach województwa zachodniopomorskiego w 2016 roku”,
- „Analiza bezrobotnych według rodzajów działalności ostatniego miejsca pracy w województwie zachodniopomorskim w 2016 roku”,

- „Powierzenie pracy cudzoziemcom na podstawie oświadczenia w województwie zachodniopomorskim w 2016 roku”,
 - „Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy województwa zachodniopomorskiego w I półroczu 2017 roku”,
 - „Powierzenie pracy cudzoziemcom na podstawie oświadczenia w województwie zachodniopomorskim w I półroczu 2017 roku”,
 - „Bezrobotni niepełnosprawni i niepełnosprawni poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu w województwie zachodniopomorskim w I półroczu 2017 roku”,
 - „Analiza rynku pracy województwa zachodniopomorskiego w I półroczu 2017 roku”,
 - „Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych na zachodniopomorskim rynku pracy”.
2. Diagnozowanie sytuacji na rynku pracy i przygotowanie rekomendacji na podstawie analiz dotyczących sytuacji bezrobotnych na wojewódzkim rynku pracy.
 3. Przygotowanie analiz i prognoz dotyczących sytuacji bezrobotnych na rynkach pracy województwa, powiatów i gmin w związku z inicjowaniem programów regionalnych.
 4. Realizowanie i koordynacja programu badań statystyki publicznej w zakresie obowiązków sprawozdawczych wojewódzkiego i powiatowych urzędów pracy. W ramach obowiązków sprawozdawczych przekazywane będą do Urzędu Statystycznego sprawozdania MPiPS dotyczące regionalnego rynku pracy.
 5. Prowadzenie badań i analiz bezrobocia rejestrowanego wykraczających poza ustawową statystykę publiczną.
 6. Tworzenie kompleksowej bazy danych statystycznych dotyczących wojewódzkiego rynku pracy.
 7. Upowszechnianie opracowanych wyników badań i analiz z zakresu statystyki publicznej poprzez biuletyn, współpracę z różnymi instytucjami, przygotowywanie danych na potrzeby telewizji, prasy i radia.

Zachodniopomorskie Obserwatorium Rynku Pracy będzie realizowało w 2017 roku następujące zadania:

1. Realizacja działań badawczo – analitycznych rynku pracy:
 - Prowadzenie badań i analiz dotyczących sytuacji społeczno – gospodarczej w regionie; prowadzenie badań popytu na kwalifikacje i umiejętności zawodowe na wojewódzkim rynku pracy; określanie zapotrzebowania na zawody na rynku pracy;

- monitorowanie zmian społeczno – gospodarczych zachodzących na zachodniopomorskim rynku pracy i ich upowszechnianie.
2. Dostarczanie informacji niezbędnych do przygotowywania programów regionalnych poprzez diagnozowanie i prognozowanie zjawisk oraz procesów zachodzących na regionalnym rynku pracy.
 3. Współpraca na terenie województwa z powiatowymi urzędami pracy w zakresie organizacji badań, w tym badanie popytu na kwalifikacje i umiejętności zawodowe na wojewódzkim rynku pracy. Zadanie powyższe realizowane będzie w ramach Umowy Partnerstwa Lokalnego Na Rzecz Badań Rynku Pracy. Planowane działania:
 - Badanie pn. „Sytuacja społeczno – zawodowa osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa zachodniopomorskiego w 2017 r.”.
 - Zorganizowanie i przeprowadzenie szkolenia oraz spotkań roboczych z pracownikami powiatowych urzędów pracy z zakresu przygotowania danych do analizy oraz metodyki prowadzenia badań na potrzeby diagnozowania sytuacji na regionalnym i lokalnym rynku pracy.
 4. Współpraca z organami oświatowymi, organizacjami pozarządowymi, związkami przedsiębiorców i pracodawców i innymi partnerami rynku pracy w określaniu i realizacji regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich. Zadanie będzie realizowane w ramach zawartego partnerstwa Lokalnego na Rzecz Rozwoju Regionalnego Rynku Pracy w województwie zachodniopomorskim pomiędzy Wojewódzkim Urzędem Pracy w Szczecinie a uczelniami z terenu województwa zachodniopomorskiego. W ramach nawiązanej współpracy zostaną podjęte działania zmierzające do poprawy sytuacji młodzieży na rynku pracy.
 5. Gromadzenie i upowszechnienie wyników badań, analiz i informacji dotyczących rynku pracy.
 6. Współdziałanie z innymi instytucjami w zakresie prowadzenia badań dotyczących rozwoju społeczno – gospodarczego regionu, analizy ich wyników oraz formułowania opinii i postulatów dotyczących kierunków prowadzenia polityki rozwoju oraz polityki rynku pracy. Badania realizowane będą w ramach umowy zawartej pomiędzy Ministerstwem Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz Samorządem Województwa Zachodniopomorskiego, której realizatorem będzie Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie. Planowane badania:
 - Badanie pn. „Barometr zawodów”.

W 2017 roku *Wydział Regionalnej Polityki Rynku Pracy* będzie realizował wiele zadań kluczowych dotyczących rynku pracy, z których wpisujące się w obszar badań i analiz to:

1. Określenie wykazu zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników może być dokonywana refundacja wynagrodzeń i składek na ubezpieczenie społeczne. W 2017 roku zaktualizowany zostanie ww. wykaz zawodów. W ramach konsultacji społecznych wykaz zostanie przedstawiony do akceptacji lub modyfikacji kluczowym instytucjom województwa zachodniopomorskiego, a następnie przedłożony do zaopiniowania Wojewódzkiej Radzie Rynku Pracy. Uaktualniona lista zawodów zostanie opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego.
2. Współdziałanie z właściwymi organami oświatowymi, szkołami i szkołami wyższymi w harmonizowaniu kształcenia i szkolenia zawodowego poprzez opracowanie projektu opinii w sprawach dotyczących kierunków kształcenia, szkolenia zawodowego oraz zatrudnienia w województwie zachodniopomorskim.
3. Opracowywanie analiz rynku pracy. Planowane w 2017 roku działania to:
 - monitoring szkoleń osób bezrobotnych i poszukujących pracy z terenu województwa zachodniopomorskiego realizowanych w 2017 roku przez powiatowe urzędy pracy województwa zachodniopomorskiego,
 - inne opracowania, odnoszące się do problematyki skuteczności aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych i poszukujących pracy.

Narzędzia realizacji

- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2016 r., poz. 645 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2015 r., poz. 2156 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. z 2014 r., poz. 1145 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2011 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. z 2012 r. poz. 7 z późn. zm.).

Uczestnicy

1. PUP z terenu województwa zachodniopomorskiego,
2. uczelnie,
3. Obserwatoria Rynku Pracy z Polski,
4. związki pracodawców z terenu województwa zachodniopomorskiego,
5. Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki,
6. Zachodniopomorska Wojewódzka Komenda OHP,
7. izby rzemieślnicze szkolące młodocianych z terenu województwa zachodniopomorskiego,
8. kluczowe instytucje środowiska oświatowego z terenu województwa zachodniopomorskiego,
9. inni partnerzy społeczni regionu,
10. Wojewódzka Rada Rynku Pracy.

Przewidywane efekty

W wyniku przeprowadzonych badań i analiz możliwe będzie rozpoznanie trendów rozwojowych na rynku pracy w województwie zachodniopomorskim. Rozwój systemu monitoringu i informacji o rynku pracy wpłynie na poprawę efektywności i skuteczności funkcjonowania systemu instytucjonalnej obsługi rynku pracy, jak również zwiększy skuteczność działań podejmowanych w ramach aktywnej polityki rynku pracy.

Dostarczenie użytecznej wiedzy o sytuacji na rynku pracy ułatwi przygotowanie odpowiednich programów i działań na rzecz zatrudnienia na regionalnym rynku pracy. Przeprowadzone określone badania będą stanowiły rekomendacje dla lokalnej polityki rynku pracy na poziomie województwa i powiatów.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych będzie stanowił cenne źródło informacji dla młodzieży stającej przed koniecznością wyboru dalszego kierunku kształcenia. Dane zawarte w monitoringu mogą również wpływać na dokonywanie korekt profili i kierunków kształcenia w szkołach, jak też kreowania popytu na pracę wśród pracodawców.

Refundacja wynagrodzeń i składek na ubezpieczenie społeczne młodocianych pracowników będzie stanowiła wsparcie dla pracodawców oferujących miejsca przygotowania zawodowego młodocianych pracowników, jednocześnie zachęci podmioty do włączania się w przygotowanie młodzieży do wejścia na rynek pracy.

Opiniowanie kierunków kształcenia zawodowego będzie stanowiło element wspierający dostosowywanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy. Wydawane opinie przyczynią się również do wsparcia rozwoju zasobów ludzkich w obszarach cieszącym się największym zainteresowaniem z perspektywy rozwoju gospodarczego.

Wskaźniki produktu

1. liczba sporządzonych analiz (wielkość planowana – 13),
2. liczba powstałych raportów (wielkość planowana – 9),
3. liczba powstałych informacji / opracowań sygnałnych (wielkość planowana – 26),
4. liczba przeprowadzonych badań (wielkość planowana – 8),
5. liczba sporządzonych sprawozdań statystycznych (wielkość planowana – 592),
6. liczba sporządzonych zbiorczych zestawień dot. monitoringu szkoleń osób bezrobotnych i poszukujących pracy (wielkość planowana – 4),
7. liczba wydanych opinii w sprawach dotyczących kierunków kształcenia (wielkość planowana – 25),
8. liczba sporządzonych wykazów zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników może być dokonywana refundacja wynagrodzeń i składek na ubezpieczenie społeczne (wielkość planowana – 1),
9. liczba publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego zaktualizowanego wykazu zawodów, w których może być dokonywana refundacja wynagrodzeń i składek na ubezpieczenie społeczne młodocianych pracowników (wielkość planowana – 1).

Realizatorzy zadania

WUP, PUP, Uczelnie

Źródło finansowania

FP

3.4.6 Integracja zawodowa osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym

Cel: Aktywizacja społeczno – zawodowa osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i / lub wykluczeniem społecznym oraz wsparcie otoczenia osób zagrożonych ubóstwem / wykluczeniem społecznym.

Planowane działania

Zadania w powyższym zakresie będą polegały na realizacji projektów konkursowych w ramach Działania 7.1 RPO WZ. W 2017 roku w ramach Działania 7.1 wsparciem objęte będą następujące typy projektów:

Typ projektu nr 1

Kompleksowe programy aktywizacji społeczno – zawodowej na rzecz integracji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i / lub wykluczeniem społecznym obejmujące następujące typy operacji:

- a) instrumenty aktywizacji zawodowej uwzględniające wsparcie osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i / lub wykluczeniem społecznym w ramach usług Centrum Integracji Społecznej, Klubu Integracji Społecznej,
- b) instrumenty aktywizacji zawodowej uwzględniające wsparcie osób i rodzin osób niepełnosprawnych w ramach usług Zakładu Aktywności Zawodowej oraz Warsztatów Terapii Zajęciowej,
- c) kompleksowe programy, realizowane na podstawie indywidualnych planów działań, obejmujące co najmniej dwie formy wsparcia spośród następujących:
 - usługi wspierające aktywizację zawodową, w tym m. in.: finansowanie trenera pracy, doradcy zawodowego,
 - poradnictwo psychologiczne i psychospołeczne, prowadzące do integracji społecznej i zawodowej,
 - kursy i szkolenia umożliwiające nabycie, podniesienie lub zmianę kwalifikacji i kompetencji zawodowych oraz rozwijanie umiejętności i kompetencji społecznych, niezbędnych na rynku pracy,
 - poradnictwo zawodowe,
 - pośrednictwo pracy,
 - zatrudnienie wspomagane obejmujące wsparcie osoby niepełnosprawnej przez trenera pracy / asystenta zawodowego u pracodawcy,

- staże i praktyki zawodowe,
 - subsydiowane zatrudnienie,
 - skierowanie do pracy w Zakładzie Aktywności Zawodowej i sfinansowanie kosztów zatrudnienia w ZAZ,
 - usługi przewyższające indywidualne bariery w integracji społecznej i powrocie na rynek pracy, w tym usługi asystenta osobistego,
 - wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy (wyłącznie w połączeniu z subsydiowaniem zatrudnienia); specjalistyczne (wynikające z danej niepełnosprawności i indywidualnych potrzeb) wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy dla zatrudnionej osoby niepełnosprawnej,
 - jednorazowy dodatek relokacyjny,
 - wsparcie w zakresie przygotowania do uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej,
- d) wsparcie realizowane przez środowiskowe domy samopomocy w celu przygotowania do podjęcia zatrudnienia.

Typ projektu nr 2

Rozwój form aktywnej integracji oraz upowszechnianie aktywnej integracji i pracy socjalnej przez ośrodki pomocy społecznej oraz powiatowe centra pomocy rodzinie z wykorzystaniem usług aktywnej integracji o charakterze:

- a) społecznym, których celem jest przywrócenie lub wzmocnienie kompetencji społecznych, zaradności, samodzielności i aktywności społecznej,
- b) zawodowym, których celem jest pomoc w podjęciu decyzji dotyczącej wyboru lub zmiany zawodu, wyposażenie w kompetencje i kwalifikacje zawodowe oraz umiejętności pożądane na rynku pracy (poprzez m. in. udział w zajęciach CIS, KIS lub WTZ), pomoc w utrzymaniu zatrudnienia,
- c) edukacyjnym, których celem jest wzrost poziomu wykształcenia lub jego dostosowanie do potrzeb rynku pracy (m. in. edukacja formalna, kursy i szkolenia zawodowe),
- d) zdrowotnym, których celem jest wyeliminowanie lub złagodzenie barier zdrowotnych utrudniających funkcjonowanie w społeczeństwie lub powodujących oddalenie od rynku pracy.

W 2017 roku realizowane będą projekty, które zostaną wyłonione do dofinansowania w drodze konkursu (zarówno typu 1, jak i 2).

Narzędzia realizacji

Działania w ww. obszarze będą realizowane w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014 – 2020, oś priorytetowa VII Włączenie społeczne, działanie 7.1 – programy na rzecz integracji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i / lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno – zawodową wykorzystującą instrumenty aktywizacji edukacyjnej, społecznej, zawodowej.

Uczestnicy

- osoby zagrożone ubóstwem i / lub wykluczeniem społecznym, w tym osoby bezrobotne, które zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy znajdują się w trzeciej grupie osób – tzw. oddalonych od rynku pracy,
- otoczenie osób zagrożonych ubóstwem i / lub wykluczeniem społecznym (w takim zakresie, w jakim jest to niezbędne dla udzielanego wsparcia osobom zagrożonym ubóstwem i lub wykluczeniem społecznym).

Przewidywane efekty

Formy wsparcia dostępne w ramach realizowanych projektów przyczynią się do zwiększenia aktywności i integracji zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Osoby uczestniczące w projektach zdobędą określone kwalifikacje zawodowe oraz nabędą umiejętności radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych. Podejmowane działania umożliwią powrót na rynek pracy osób wykluczonych oraz wzmocnią ich integrację ze społeczeństwem.

Wskaźniki produktu (dot. projektów typu 2)

1. liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie (wielkość planowana – nie określono),
2. liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie (wielkość planowana – nie określono).

Wskaźniki rezultatu

1. liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu (wielkość planowana – 31%),
2. liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu (wielkość planowana – 25%),
3. liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu, łącznie z pracującymi na własny rachunek (wielkość planowana – 15%).

Realizatorzy zadania

Typy projektów nr 1:

- jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, związki, porozumienia i stowarzyszenia JST,
- podmioty ekonomii społecznej zajmujące się aktywizacją społeczno – zawodową osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i / lub wykluczeniem społecznym,
- podmioty działające na rzecz aktywizacji społeczno – zawodowej, których podstawowym zadaniem nie jest działalność gospodarcza.

Typy projektów nr 2:

- ośrodki pomocy społecznej,
- powiatowe centra pomocy rodzinie.

Źródło finansowania

RPO WZ

4. Monitorowanie wykonania zadań i sprawozdawczość

Monitorowanie można zdefiniować jako proces systematycznego zbierania i analizowania ilościowych i jakościowych informacji na temat wdrażanych poszczególnych projektów i całego planu w aspekcie finansowym i rzeczowym.

Monitorowanie i ocena realizowanych zadań stanowi jedną z podstaw doskonalenia polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich w kolejnych latach. Monitoring i ocena działań dotyczy przede wszystkim:

- zmian sytuacji na regionalnym rynku pracy w województwie zachodniopomorskim oraz w jego otoczeniu społeczno – gospodarczym,
- działań podejmowanych przez podmioty uczestniczące w realizacji polityki oraz zmian w dziedzinach, do których te działania się odnoszą.

Monitorowanie jest procesem ciągłym i niezwykle ważnym we wdrażaniu założeń. Przerwanie procesu monitorowania jest stanem niebezpiecznym. Skutkować może dużymi opóźnieniami w realizacji poszczególnych zadań, a nawet poważnie zagrozić realizacji całego planu.

Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia na 2017 rok jest dokumentem operacyjnym określającym planowane kierunki działań, które wpisują się w priorytety i kluczowe zadania zawarte w dokumencie strategicznym o zasięgu krajowym, którym jest Krajowy Plan Działań na rzecz Zatrudnienia na lata 2015 – 2017. Wyszczególnione w dokumencie działania w obszarze regionalnego rynku pracy będą realizowane w 2017 roku m. in. przez publiczne służby zatrudnienia, jednostki samorządu terytorialnego, pracodawców, beneficjentów środków z EFS oraz inne instytucje szczebla regionalnego.

Instytucją monitorującą, która odpowiada za monitorowanie wdrażania Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia oraz za opracowanie raportów zbiorczych z wykonanych działań, jest Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie. Monitorowanie realizacji zadań prowadzone będzie, podobnie jak w latach ubiegłych, w oparciu o zestaw wskaźników ogólnych odnoszących się do sytuacji na zachodniopomorskim rynku pracy oraz zestaw wskaźników szczegółowych przypisanych poszczególnym działaniom. W tym celu WUP będzie współpracował z podmiotami i instytucjami realizującymi poszczególne zadania w ramach RPDZ/2017.

Podmioty zgłaszające (realizujące) określony program, projekt lub przedsięwzięcie wpisujące się w założenia Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na 2017 rok są odpowiedzialne za prawidłowy przebieg jego realizacji oraz osiągnięcie zakładanych rezultatów. Wszelkie zmiany zagrażające osiągnięciu planowanych wartości i celów powinny być niezwłocznie sygnalizowane do WUP.

Realizatorzy poszczególnych zadań ujętych w ramach danego działania przedkładają informacje roczne z realizowanych przedsięwzięć do Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Szczecinie. Przewiduje się, iż pełne dane o zrealizowanych przedsięwzięciach i innego typu działaniach partnerów zebrane zostaną w I kwartale 2018 roku. Po ich weryfikacji i analizie opracowane zostanie sprawozdanie z realizacji i wdrażania RPDZ/2017. Sporządzony dokument zostanie przedłożony Zarządowi Województwa oraz Wojewódzkiej Radzie Rynku Pracy.

Załączniki

Spis schematów

Schemat 1. Planowane działania na rzecz zatrudnienia w woj. zachodniopomorskim w 2017 roku	40
--	----

Spis tabel

Tabela 1. Stopa bezrobocia w kraju	8
Tabela 2. Dynamika zmian bezrobocia w kraju	9
Tabela 3. Stopa bezrobocia w powiatach woj. zachodniopomorskiego na koniec 2015 r. i 2016 r.	11
Tabela 4. Liczba bezrobotnych w powiatach województwa zachodniopomorskiego	12
Tabela 5. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w woj. zachodniopomorskim w latach 2015 – 2016	17
Tabela 6. Rejestracje i wyłączenia z ewidencji bezrobotnych w woj. zachodniopomorskim w latach 2015 – 2016	18
Tabela 7. Liczba osób niepełnosprawnych bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim na koniec 2015 r. i 2016 r.	20
Tabela 8. Liczba planowanych osób do zwolnienia oraz zwolnionych w ramach zwolnień grupowych w powiatach woj. zachodniopomorskiego w 2015 r. i 2016 r.	22
Tabela 9. Liczba osób długotrwale bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim na koniec 2015 r. i 2016 r.	23
Tabela 10. Liczba osób bezrobotnych pobierających zasiłek w województwie zachodniopomorskim na koniec 2015 r. i 2016 r.	25

Spis wykresów

Wykres 1. Liczba ludności w województwie zachodniopomorskim w latach 2001 – 2015	6
Wykres 2. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych w woj. zachodniopomorskim w I półroczu 2016 roku	7
Wykres 3. Stopa bezrobocia w powiatach województwa zachodniopomorskiego – stan na koniec 2016 r.	10
Wykres 4. Struktura bezrobotnych wg wieku w woj. zachodniopomorskim w 2016 r.	14
Wykres 5. Struktura bezrobotnych wg wykształcenia w woj. zachodniopomorskim w 2016 r.	14
Wykres 6. Struktura bezrobotnych wg czasu pozostawania bez pracy w woj. zachodniopomorskim w 2016 r.	15
Wykres 7. Struktura bezrobotnych wg stażu pracy w woj. zachodniopomorskim w 2016 r.	15
Wykres 8. Zgłoszenia zwolnień grupowych i dokonane zwolnienia grupowe w województwie zachodniopomorskim w 2015 r. i 2016 r.	21

Indeks używanych skrótów

Ilekróć w dokumencie używane są skróty to ich znaczenie jest następujące:

CLiPKZ – Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej

CIS – Centrum Integracji Społecznej

CV – Curriculum Vitae (życiorys)

EFS – Europejski Fundusz Społeczny

FP – Fundusz Pracy

GUS – Główny Urząd Statystyczny

IPD – Indywidualny Plan Działań

JST – Jednostka Samorządu Terytorialnego

KFS – Krajowy Fundusz Szkoleniowy

KIS – Klub Integracji Społecznej

KPDZ – Krajowy Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia

KPDZ / 2015 – 2017 – Krajowy Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na lata 2015 – 2017

MRPiPS – Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

NEET grupa – osoby młode w wieku 15 – 29 lat, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu

OHP – Ochotnicze Hufce Pracy

PKD – Polska Klasyfikacja Działalności

PO KL – Program Operacyjny Kapitał Ludzki

PO WER – Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój

PSZ – Publiczne Służby Zatrudnienia

PUP – Powiatowy Urząd Pracy

RPDZ – Regionalny Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia

RPDZ/2017 – Regionalny Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2017 rok

RPO WZ – Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego

WTZ – Warsztaty Terapii Zajęciowej

WUP – Wojewódzki Urząd Pracy

ZAZ – Zakład Aktywności Zawodowej

